

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 153. — GOD. IV.

ŠIBENIK, 27. SRPNJA 1955.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

27. srpnja u sjećanju naroda Knina

Četrnaest je godina prošlo otkako su se ušetale zelene uniforme okupatora i crne košulje fašističkih bandita u ovaj grad, koji leži pod Dinarom, kao i u njegova pitoma i mirna sela. 14 godina je prošlo otkako su za stopama okupatora gazile pogane noge ustaških zvijeri, koje su pod okriljem divizija »Zara« i »Sasari« krale i ubijale nevino stanovništvo ovoga područja.

U godinama prošlog svjetskog rata narod je bio prepušten svirepim ustaškim koljačima, koje su predvodili župani i podžupani, logornici, tabornici i drugi, koji su slobodno hvatali žrtve na ulicama grada i otimali ljude iz domova, po selima i njivama, da ih zatim bace u sudske zatvore, jame i druga mučilišta.

Prošlo je 14 godina od bojnog zova Partije. Narod dobro pamti kada su zapucale prve ustaničke puške u Lici, Bosni i našem području: u Plavnom, Mokrom Polju, Enveniku, Očestovu i Počaći. Narod se sjeća 27. jula 1941. — Dan ustanka. Toga dana u popodnevnom satima nastala je opća strka ustaša, koji su iz Knina, ispred ustanika bježali prema Drnišu. Tada su se kola okupatora i njegovih slugu počela brzo kotrljati. I vjše se nisu mogla zaustaviti. (A. M.)

Slavlje na Kornatima

14-godišnjica Narodnog ustanka u Hrvatskoj započela je na području našeg kotara već u nedjelju 24. o. mj. Toga dana pred oko 400 ljudi iz Šibenika, Tiješnjog i Vodica na svečan način je otkrivena spomen ploča na kući, gdje se u toku NOB-e nalazila partizanska bolnica. Također je otkriven i spomenik palim borcima ovog područja, a zatim je izvršena posjeta grobovima palih boraca na kojima su položeni brojni vijenci. Ovpj svečanosti prisustvovali su, pored ostalih, i predsjednik Kotarskog odbora Socijalističkog saveza Nikola Špirić, zatim Petar Škarica, te članovi predsjedništva Kotarskog odbora SSRN Draško Jurišić i Ante Bego-Giljak.

Prigodom svečanog otkrića spomenika palim borcima u ime Kotarskog odbora SSRN govorio je Vitomir Gradiška, koji je evocirao uspomene na slavne dane NOB-e, istakavši pritom važnost i značenje Kornatskih otoka kao operativnog i strateškog centra u toku Narodne revolucije. Svečanost je uveličala narodna glazba iz Tiješnjog. Poslije završetka svečanosti, sve do kasnih poslijepodnevni sati, razvilo se narodno veselje.

OPĆINSKA KONFERENCIJA SSRN KNIN

U subotu je u Kninu održana općinska konferencija SSRN na kojoj je izabran novi odbor SSRN u koji je ušlo 29 članova i to 18 sa područja općine Knin i Plavno, 6 iz općine Sjeverna Bukovica, a 5 članova s općine Kosovo. Na sastanku su također osnovane i 4 komisije: za rad sa ženama, za kulturno-prosvjetni rad, za društvene organizacije i za društveno upravljanje. (A. M.)

Izabrana rukovodstva političkih organizacija kotara Šibenik

Novi Kotarski odbor Socijalističkog saveza

Za predsjednika izabran drug Nikola Špirić

Područje novog kotara broji oko 62.000 članova SSRN

U četvrtak su predstavnici kotarskih odbora Socijalističkog saveza Šibenika, Knina i Drniša izabrali novi Kotarski odbor SSRN od 55 članova i predsjedništvo od 13 članova.

Dosadašnji predsjednik Kotarskog odbora SSRN Šibenik Petar Škarica osvrnuo se na dosadašnji rad organizacija SSRN, te je podvukao da su one, i pored izvjesnih slabosti, postigle mnogo uspjeha, osobito na razvijanju društvenog upravljanja i socijalističke demokracije. Nadalje je podvukao, da će novi kotarski odbor SSRN trebati da posveti punu pažnju na učvršćenju i osamostaljenju u prvom redu općinskih odbora SSRN i osnovnih

organizacija. On je također ukazao i na neke slabosti u dosadašnjem djelovanju organizacija Socijalističkog saveza.

Na konferenciji je konstatirano da područje novog kotara broji 226 osnovnih organizacija SSRN sa 62.020 članova, što je još uvijek malen broj u odnosu na sveukupno pučanstvo na kotaru.

Nakon izlaganja druga Škarice izvršeno je biranje novog Kotarskog odbora Socijalističkog saveza od 55 članova. Za predsjednika je izabran Nikola Špirić, za potpredsjednika Stevo Vukadin, a za tajnika Smiljan Reljić, dok su za ostale članove predsjedništva izabrani Vitomir Gradiška, Draško Jurišić, Ksenija Škarica, Ante Bego, Iviša Baranović, Mijo Lemo, Kažimir Odač, Mate Jukić, Mirko Glužić i Josko Krneta. Za članove su izabrani Škarica Petar, Družić Ivan, Petrina Vinko, Bjelić Srećko, Labura Nikica, Rončević Petar, Baljkas Ante, Alfired Rudolf, Fulgosi Slavo, Dragović Zivojin, Lambaša Krete, Periša Paško, Karadole Smiljana, Ninić Ivo, Bojanča Ivan (Cozo), Ležajić Tanasija, Županović Nikola, Škevin Marko, Bijelić Milan, Crnčević Stana, Kević Jakov, Šain Vlado, Bibić Mirko, Sunara Marko, Ožegović Ante, Šupe Luka, Matić Josip, Radić Božo, Crnjaković Mile, Knežević Petar, Kasum Dara, Tanjga Luka, Bojančić Simo, Pokrovac Markiša,

Nikolić Vaso, Cvjetković Leposava, Popović Dušan, Cvijanović Ilija, Matijević Bogdan, Sinobad Eranko, Sarlija Dane i Perica Stipe.

Osnovane su i komisije za idejno-politički rad, društvene organizacije, zatim za društveno upravljanje i komisija za žene. U pojedinu komisiju ušlo je po 12 članova. Na kraju je zaključeno da se do 5. kolovoza izvrši spajanje općinskih odbora Socijalističkog saveza.

PROSLAVA DANA USTANKA U KNINU

I ove će se godine u Kninu svečano proslaviti 27. srpnja — Dan ustanka naroda Hrvatske. Uoči proslave palit će se vatre po okolnim brdima, a u domu JNA bit će održana akademija.

Na sam dan proslave u Mokrom Polju bit će izvršeno otkriće spomenika palim borcima, kao i prijenos kostiju i sahrana 24 pala borca. Na proslavi će nastupiti i DTO »Partizan«, a prisustvovat će istaknuti politički rukovodioci i prvoborci ovog kraja. Svečane priredbe održat će se i u općinskim centrima, Kistanjama i Oklaju. (A. M.)

Izabran Kotarski komitet Saveza komunista Šibenik

Drug Stevo Vukadin izabran za sekretara novog komiteta - Područje kotara ima oko 6000 članova SK

U dvorani MSV održana je u četvrtak zajednička konferencija članova kotarskih komiteta SK-a Šibenik, Knin i Drniš, na kojoj je izvršeno biranje kotarskog komiteta za novi kotar Šibenik. Osim toga, izabran je i sekretarijat koji sačinjava 9 članova, te organizacioni sekretarijat od 7 lica. Za sekretara Kotarskog komiteta izabran je drug Stevo Vukadin, dosadašnji sekretar Kotarskog komiteta Knin.

Na prijedlog Ive Družića, izvjestioca kandidacione komisije u novi Kotarski komitet izabrani su Vukadin Stevo, Škarica Petar, Radić Božo, Družić Ivo, Reljić Smiljan, Špirić Nikola, Rončević Petar, Gradiška Vitomir, Ninić Ivo, Škarica Ksenija, Jurišić Draško, Milutin Ćiro, Bujas Nikica, Bibić Ivan, Baljkas Ante, Bego Ante, Rađin Slavo, Bijelić Srećko, Bojanić Simo, Glužić Mirko, Prijčić Mirko, Knežević Petar, Pokrovac Mile, Nikolić Vaso, Radić Mile, Kuhač Miro, Crnčević Nikola, Šain Jovanka, Lemo Mijo, Šajin Vlado, Morić

Stipe, Stošić Zdenka i Kasun Dara.

Nakon izvršenog izbora drug Petar Škarica je, između ostalog, rekao, da na području novog kotara ima 226 osnovnih organizacija sa 5.936 članova SK-a. Postoje, osim toga, 4 tvornička, 2 rudarska, 2 rejonska i 9 općinskih komiteta SK-a. On je nadalje rekao, da su naše organizacije u posljednje dvije godine postigle zapažene rezultate u razvijanju društvenog upravljanja i jačanju socijalističke demokracije. Podvukao je ulogu i zadatke općinskih komiteta SK-a, koji će u buduće biti daleko značajniji. I upravo zbog toga novi komitet će trebati da posebnu pažnju pokloni učvršćenju i osposobljavanju općinskih komiteta za samostalnije djelovanje na svom području. Osim toga, kako je istakao drug Škarica, kotarski komitet će morati odlučnije da pomaže osnovne organizacije u razvijanju njihove aktivnosti u cilju otklanjanja slabosti koje se još provlače u radu organizacija SK-a i njenih članova.

Nakon izlaganja druga Škarice izabran je sekretarijat, koji sačinjavaju Vukadin Stevo, Škarica Petar, Radić Božo, Družić Ivo, Reljić Smiljan, Špirić Nikola, Rončević Petar, Bujas Nikica i Baljkas Ante. Za sekretara je izabran Vukadin Stevo.

U organizacioni sekretarijat osim Bujas Nikice, koji će mu stajati na čelu, birani su Ninić Joso, Milutin Ćiro, Šain Vlado, Kević Jakov, Bojančić Simo i Radić Mile.

Istovremeno su održali sastanak i članovi revizionih komisija, koji su izabrali novu komisiju. Petrina Vinko je izabran za predsjednika revizionne komisije, a za članova Rončević Mirko, Berović Stipe, Knežević Petar, Lončar Tode, Petranović Jovo i Crnčević Stana.

Svim svojim čitaocima, pretpatnicima i suradnicima
čestita
27. srpnja
DAN USTANKA U HRVATSKOJ
Uredništvo
»Šibenskog lista«

27. srpnja

Drug Tito narodu Hrvatske

»NAROD HRVATSKE MOŽE BITI PONOSAN NA ŽRTVE, KOJE JE DAO U DUGOJ I TEŠKOJ BORBI ZA SLOBODU NAŠE ZEMLJE I ZA OSTVARENJE I JAČANJE SVIH ONIH LIJEPIH I VELIKIH TEKOVINA, NA KOJIMA ZAJEDNO S OSTALIM BRATSKIM NARODIMA GRADI SVOJ BOLJI ŽIVOT U NOVOJ SOCIJALISTIČKOJ JUGOSLAVIJI.«

Povodom Dana ustanka naroda Hrvatske

Borba naroda Bukovice

Povodom ovogodišnje proslave Dana ustanka naroda Hrvatske, potrebno je u kratkim crtama osvrnuti se na razvoj NOB-e u Bukovici, kršnom predjelu Sjeverne Dalmacije.

Dolaskom okupatora u našu zemlju, a na poziv KPJ da se vrše pripreme na oružanu borbu protiv neprijatelja, taj glas dobro je odmah po dolasku okupatora i u našu Bukovicu. Prema odluci KPJ neki njeni članovi, kao Pero Vojnović, Nikica Popović i drugi, zajedno sa članovima KPJ na ovom području, stali su izvršavati zadatke Komunističke partije. Održavaju se sastanci, na kojima se objašnjava značaj i uloga NOP-a, te iz dana u dan

raste broj suradnika i simpatizera NOP-a. Dolaskom članova KPJ formira se sektorska partijska čelija za sjevernu Bukovicu, koja uspješno rukovodi sa političkim radom i djelovanjem u masama. Danomice broj rodoljuba NOP-a raste. Siroj se val narodne misli i volje da treba ustati u borbi protiv porobljivača i njegovih slugu.

Od političkih radnika na terenu Bukovice i pripadnika NOP-a, formiraju se odbori za pomoć u hrani i materijalu borcima (koji su kasnije prerasli u NOO), udarne jedinice i politički aktivni. Sve se radilo po rasporedu i uspjeh je u prvim danima bio dobar. Osniva se Bukovička četa u »Laškoviću«, nedaleko zaselka Kozjak u Kistanjama, koja već broji oko 35—40 boraca. Komandir čete bio je Knežević Obrad, a politkomesar Martić Jovo. Četa je imala zadatak da likvidira neprijateljske špijune, da vrši razne diverzantske akcije, naročito kidanje t. t. linija i dr. Dana 6. I. 1942. g. Bukovička partizanska četa po prilivu novih boraca prerasta u Bukovički partizanski odred. Formiranjem prvih partizanskih jedinica i uspostavljanjem punktova, prva grupa od 15 ljudi prolazi kroz Bukovicu 14. XI. 1941. g. Budući da su sve organizacione formirane prve partizanske jedinice u Bukovici, sektorska partijska čelija sastaje se u selu Čučevu u kući Đure Karanovića 15. XI. 1941. gdje donosi odluku o početku oružanog ustanka protiv njemačko-talijanskih okupatora i domaćih izdajica. I zaista ta odluka bila je krunisana s uspjesima. Nastavlja se daljnje akcije. Tako su jedinice bukovičkih partizana uobile u siječnju 1942. dva neprijateljska špijuna, a zatim dva talijanska šumara u zaseoku Tišme. Kasnije su došli fašisti iz Kistanja i popalili sav zaselak Tišme i ubili dva rodoljuba.

Kako je val Narodnog ustanka imao sve većeg maha i u Bukovici, kao i u drugim krajevima naše zemlje, priliv boraca kako iz Bukovice, tako i braće Hrvata iz Primorja rastao je, kovalo se u krvi bratstvo i jedinstvo naših naroda, i kroz taj simbol borbe

jedinica. Dolazi do potrebe da Bukovički partizanski odred preraste u veću vojnu formaciju. Tako je osnovan bataljon »Bude Borjan« u mjesecu travnju 1942. godine. Sad kad su partizanske snage u Bukovici postale mnogo jače i po ujedinstvu i po oružju nameće se potreba razvijanja i otkrpaša s neprijateljem većeg razmjera.

U Rovištima u Lici, sastale su se sve jedinice bataljona »Bude Borjan« u mjesecu lipnju 1942. g., koje su krenule na prvu veliku akciju da napadnu neprijateljski garnizon u Erveniku. Naše snage iz Rovišta došle su u toku noći do pred 3 km od neprijateljskog garnizona Ervenika. Tamo su postavili izvidnice i kada ih je neprijatelj opazio uputio je čitavi jedan bataljon. Naši borci su ih propustili da uđu u obruč, ne davajući znakove s oružjem. Kada se je neprijatelj privukao, otvorio je vatru na naše položaje, pa je došlo do velike borbe sa nadmoćnijim neprijateljem. Borba se vodila prsa o prsa, gdje su Talijani, iznenadnim snagama partizana, svi stradali. Nitko se od neprijatelja nije povratio živ u garnizon, jedino komandant i njegova uža pratnja koja je komandirala iz velike udaljenosti. U toj akciji zarobljeno je 86 talijanskih vojnika i oficira, 5 teških mitraljeza, jedan minobacač, nekoliko puškomitraljeza, te sva ostala spremna i oružje. Od naših boraca poginula su dva borca: Kalanj Ljubo iz

PROSLAVA DANA USTANKA U DRNIŠU

Narod Drniša i okolice svečano će proslaviti 27. srpnja — Dan ustanka u Hrvatskoj. Grad će biti okičen zastavama i zelenima uoči 27. srpnja po okolnim brdima palit će se vatre. Na Poljani maršala Tita muzička sekcija KUD »Božidar Adžija« održat će koncert, a sutradan bit će priređen izlet na Roški slap. Najznačajnija svečanost bit će upriličena u selo Kljake, gdje će uz veliko učestvovanje naroda biti otkrivena spomen-ploča palim borcima. Svečanost će uveličati narodna glazba iz Drniša.

Borba naroda Bukovice

(Nastavak sa 1. strane)

Zažvića i Borak Đuro iz Ostrovi- ce. Pratinju zarobljenika i prije- nos materijala dobila je u zada- tak III. četa na čelu sa pok. Mar- tić Jovom, politkom. odreda, a zatim su se i druge jedinice ovog bataljona povratile na Rovišta. Nakon odmora, trebala je izvrši- ti likvidaciju i karabinjerske šta- nice u Nuniću.

Ova akcija u Erveniku proćula se nadaleko, pa su tako doćuli i karabinjeri u Bjelini, te su se odmah pokupili i sutradan sklo- nići u garnizon Kistanje. Noć iz- među 12—13. lipnja 1942. g. 3 je- dinice bataljona »Bude Borjan« prebacuju se u Nunić i zaposje- daju u gradama na »Bakovaću«. Kada su se pripadnici III. čete smjestili, bili su otkriveni od u- staški orijentiranih lica i šverce- ra, te su u toku noći obavijestili karabinjere, koji su odmah po- duzeli mjere predostrožnosti i stavili se u pripravno stanje. Ka- da je svanulo, naši borci su već bili na domaku same karabinjer- ske stanice. Otvorena je vatra na naše borce, koji su istom mjerom odgovorili. Naši borci dovikivali su karabinjerima na talijanski jezik da se predaju na što oni nisu pristali. Našim borcima nije drugo preostajalo nego da nadu načina da ih prisile na predaju. Tu važnu i odlučnu misao donosi komandant bataljona »Bude Bor- rjan« pok. Bondo Macura. Lomi

nožice od stoca i dolazi iza leđa karabinjera i pomoću drva penje se na kuću. Borci mu dobace kramp kojim stade udarati po krovu karabinjerske stanice po- zivajući ih na predaju. Kada je uspio da provali krov i pokaže fašistima bombu, ovi su se predali. Zarobljeno je 11 karabinjera a jedan je bio od naših zrna ubijen. Tom prilikom zarobljena sa 2 teška mitraljeza, 2 puškomitraljeza, veća količina pušaka i dosta ostalog ratnog materijala.

Dok je III. četa izvršila svoj zadatak. I. i II. četa nalazile su se u zasjedi oko raskrsnice u za- seoku Macura. I naravno nepri- jatelj je toga puta pohrio u po- moć cmokošuljašima. Naše jedi- nice su se rasporedile kod borove šume. Tom prilikom naiđe 7 ka- miona punih vojnika i jedna blindirana kola na čelu. Kada su došli u blizini naših boraca, iskoćili su divovskim naletom naši borci i puškama i bomba- ma uz samu cestu za nepunih 15 minuta likvidirali neprijateljsku kolonu, tako da se nije ni jedan vratio u garnizon. Iza toga naiš- la je kolona od preko 14 kamio- na talijanskih vojnika iz Kista- nja u pomoć ovima, i naše snage su se morale povući. Peran Vla- du, koji je tu bio ostao, pogodilo je neprijateljsko tane. Eto, on je jedini u ovoj borbi bio žrtva. Gubitkom druga Perana naša

Partija i vojska izgubila je neu- mornog borca, junaka koji je ka- snije proglašen i narodnim herojem. Po otpuštanju naših jedi- nica rodoljubi su pokopali mrtvo tijelo pok. Perana nedaleko Ma- cura, ali su Talijani kasnije ot- varali njegov grob.

Jedinice bataljona »Bude Bor- rjan« izvršile su napad kod »Supljaje« 13. VI. 1942. te su tom prilikom ranili, ubili i zaro- bili 23 talijanska vojnika i zapli- jenili dosta ratnog materijala. I- ste jedinice ovog bataljona iz- među Ervenika i Zegara ubijaju i perfekta Zadarske kvesture Ve- cio Orazia. Dana 28. VIII. 1943. jedinice partizanskih boraca vo- de borbu na domaku garnizona Devrske kod Zečeva i tom prili- kom ubijaju 8 vojnika.

Bukovica je ponosna na svoj udio koji je dala za slobodu svoje zemlje. Ona se ponosi i time što je preko njezinog po- dručja bila veza između otoka i kopna. Tu je osnovana udarna divizija, koja je bila strah i trepet neprijateljima naših naroda. Bukovica se njome ponosi, jer je ona tu odgajana i hranjena. XIX. udarna divizija bila je sa- stalna glasnjica i on razabra da o- vog područja.

Zato ovogodišnju proslavu Da- na ustanka naroda Hrvatske s ponosom očekuje i narod kršne Bukovice.

Boško Pekić

Iz rada narodne vlasti

U Šibeniku izabrani odbornici za novi Narodni odbor kotara

Imenovan upravni odbor fonda za unapređenje poljoprivrede i ribarstva

U društvenim prostorijama Re- montnog zavoda »Velimir Skor- pić«, održane su u subotu odvo- jene sjednice Kotarskog vijeća i Vijeća proizvođača, na kojima je izglasano niz odluka i rješenja.

Donijeto je rješenje kojim se »Sumarija« u Šibeniku osniva kao ustanova sa samostalnim fi- nanciranjem. Zatim su usvojena pravila »Sumarije«, a dana je i suglasnost u vezi sistematizacije radnih mjesta u toj ustanovi.

Da bi se zaštitio lov jastoga i hlapova, donijeta je odluka u ko- joj je područje za lov jastoga i hlapova podijeljeno na dvije zo- ne. Prva zona obuhvaća sve ka- nale i vode unutar linije koja se proteže od Proverse, sjevernom obalom otoka Opata na Smokvi- ću — južno rt Kurbe — Samog- rad — Reparišnjak — sjevernom obalom Žirje — Mažirina — Gra- bovac i Jaž. Druga zona obuhva- ća vanjsko područje navedene li- nije. Lov jastoga i hlapova u pr- voj zoni bit će zabranjen za 3 go- dine, a kroz to vrijeme moći će se slobodno loviti u drugoj zoni. Nakon 3 godine nastupit će za- brana lova u drugoj zoni, dok će biti slobodan lov u prvoj. Pred- videne su i novčane kazne od 10.000 do 100.000 dinara za one

koji prekrše odredbe te odluke.

Za proširenje poljoprivredne proizvodnje dano je poljoprivred- nom poduzeću »Dobrota Stevan« u Skradinu pravo na korištenje zemljišta iz poljoprivrednog fon- da općenarodne imovine.

Narodni odbor kotara Šibenik je na odvojenim sjednicama oba- ju vijeća dao garanciju Narodnoj banci za obrtni kredit poduzeću »Modrava« u Murteru u iznosu od 8 milijuna dinara. Zatim je donijeta i odluka o prihodima fonda za unapređenje poljopriv- rede i ribarstva.

S obzirom da manje zadruge u- slijed velikih troškova i nedovo- ljno razvijene organizacije nisu u stanju da uspješno vode svoje poslovanje, to je odobreno spa- janje poljoprivrednih zadruga Dubiravice, Rupe i Sonković s onom u Skradinu. Isto tako je odobreno i spajanje poljopriv- rednih zadruga Varivode i Devr- ske.

Radnički savjet Tvornice elek- troda i ferolegura donio je odlu- ku o stipendiranju petorice stu- denata i učenika srednjih škola. NO kotara je na odvojenim sjed- nicama obaju vijeća dao suglas- nost na tu odluku s tim, da se isplate stipendija vrše iz ostvare-

ne dobiti, i to nakon namirenja iznosa na ime udjela federacije.

Donijeto je rješenje, kojim se ugljenokop »Dubravice« odo- brava da može povećati iznos o- bračunskih plaća za 20%. To po- većanje bilo je potrebno zbog to- ga, da bi se taj ugljenokop izjed- načio u tom pogledu s ostalim poduzećima.

Na kraju sjednice Kotarskog vijeća odbornik Petar Skarića je u ime Kotarskog odbora Socijal- ističkog saveza, predložio listu od 31 odbornika koji bi trebali da zajedno s 19 odbornika sa kotara Knin, 13 sa kotara Drniš i 2 sa područja općine Stankovci, sačinjavaju novi Narodni odbor ko- tara Šibenik, koji će, prema to- me, imati 65 odbornika u Kotar- skom vijeću. Predložena lista no- vih odbornika jednoglasno je prihvaćena javnim glasanjem. I- sto tako je i na sjednici Vijeća proizvođača odbornik Ante Balj- kas, u ime Kotarskog odbora So- cijalističkog saveza, predložio li- stu od 38 novih odbornika, koja je jednoglasno usvojena. Ti će odbornici zajedno s onima iz Knina (17), Drniša (9) i Stanko- vaca (1) sačinjavati Vijeće proiz- vođača novog NO-a kotara Šibe- nik.

Na zajedničkoj sjednici obaju vijeća, koja je održana neposred- no nakon odvojenih sjednica, iz- vršen je izbor upravnog odbora »Sumarije« i to Ivan Babić, Ru- dolf Alfired, Mate Jakelić i Du- ro Veleglavac. Nakon toga je razriješen dužnosti upravitelj ve- terinarske stanice dr. Ivo Gru- bišić, a na njegovo mjesto ime- novan je Svetozar Mandić.

Dana je razriješena osoba Ko- tarskog suda Pašku Perišić, koji odlazi na novu dužnost. Nadalje je imenovan upravni odbor fonda za unapređenje po- ljoprivrede i ribarstva, koji sa- činjavaju Vitomir Gradiška, Ni- kola Čaće, Zvonko Jurišić, Mari- jo Polombito i Ante Luketa. Na kraju su Ivan Fržop, Branko Sta- novjević, Roko Frkić i Rudolf Al- firev izabrani u komisiju za o- dobranje završnih računa po- ljoprivrednih zadruga.

Na zajedničkoj sjednici obaju vijeća, koja je održana neposred- no nakon odvojenih sjednica, iz- vršen je izbor upravnog odbora »Sumarije« i to Ivan Babić, Ru- dolf Alfired, Mate Jakelić i Du- ro Veleglavac. Nakon toga je razriješen dužnosti upravitelj ve- terinarske stanice dr. Ivo Gru- bišić, a na njegovo mjesto ime- novan je Svetozar Mandić.

Dana je razriješena osoba Ko- tarskog suda Pašku Perišić, koji odlazi na novu dužnost. Nadalje je imenovan upravni odbor fonda za unapređenje po- ljoprivrede i ribarstva, koji sa- činjavaju Vitomir Gradiška, Ni- kola Čaće, Zvonko Jurišić, Mari- jo Polombito i Ante Luketa. Na kraju su Ivan Fržop, Branko Sta- novjević, Roko Frkić i Rudolf Al- firev izabrani u komisiju za o- dobranje završnih računa po- ljoprivrednih zadruga.

Na zajedničkoj sjednici obaju vijeća, koja je održana neposred- no nakon odvojenih sjednica, iz- vršen je izbor upravnog odbora »Sumarije« i to Ivan Babić, Ru- dolf Alfired, Mate Jakelić i Du- ro Veleglavac. Nakon toga je razriješen dužnosti upravitelj ve- terinarske stanice dr. Ivo Gru- bišić, a na njegovo mjesto ime- novan je Svetozar Mandić.

Dana je razriješena osoba Ko- tarskog suda Pašku Perišić, koji odlazi na novu dužnost. Nadalje je imenovan upravni odbor fonda za unapređenje po- ljoprivrede i ribarstva, koji sa- činjavaju Vitomir Gradiška, Ni- kola Čaće, Zvonko Jurišić, Mari- jo Polombito i Ante Luketa. Na kraju su Ivan Fržop, Branko Sta- novjević, Roko Frkić i Rudolf Al- firev izabrani u komisiju za o- dobranje završnih računa po- ljoprivrednih zadruga.

Na zajedničkoj sjednici obaju vijeća, koja je održana neposred- no nakon odvojenih sjednica, iz- vršen je izbor upravnog odbora »Sumarije« i to Ivan Babić, Ru- dolf Alfired, Mate Jakelić i Du- ro Veleglavac. Nakon toga je razriješen dužnosti upravitelj ve- terinarske stanice dr. Ivo Gru- bišić, a na njegovo mjesto ime- novan je Svetozar Mandić.

Dana je razriješena osoba Ko- tarskog suda Pašku Perišić, koji odlazi na novu dužnost. Nadalje je imenovan upravni odbor fonda za unapređenje po- ljoprivrede i ribarstva, koji sa- činjavaju Vitomir Gradiška, Ni- kola Čaće, Zvonko Jurišić, Mari- jo Polombito i Ante Luketa. Na kraju su Ivan Fržop, Branko Sta- novjević, Roko Frkić i Rudolf Al- firev izabrani u komisiju za o- dobranje završnih računa po- ljoprivrednih zadruga.

Uz Dan ustanka

Ranjeni komesar

22. srpnja 1942. godine vodi- la je Prva primorska četa sa svojih stotinjak partizana, na brdu Sopalj kod Šibenika, borbu sa oko 4.000 Talijana. U toj borbi bio je ranjen njen kome- sar.

»Jugoslavenski mornar« br. 6/52.

U oniskom gustom grmu crnike ležao je bolestan komesar naše čete. Njegovi borci tokom dana ga posjećuju i propitkuju se za njegovo zdravlje. U razgovoru nastoje mu olakšati bolove kad mu već nećim drugim ne mogu pomoći. Komesar shvaća njihove težnje i zahvalno ih gleda dok mu bolovi cijepaju glavu. On bi htio da ih raspoloži, ali — ne mo- že. Nemoćan je. Temperatura je još uvijek visoka.

Poslije podne ostao je sam. Glava mu je teška, a očni kapci — osjeća to — i suviše su teški i oni se sami zatvaraju. On poku- šava da zaspi, ali u tome ne uspijeva. Gledajući u sivo, svi- jetlo nebo zasuzi. Pred očima mu titra usijani primorski zrak.

Kad se privikao na okolinu ot- počne da luta pogledom nekako neodređeno . . . prelazeći s de- talja na detalj: od pruta crnike na insekt koji se lagano leluja u zraku. U to mu se učini kao da od tog insekta dopire neki ču- dan, uspavljujući šum. Njegova krilca preljevaju se u bojama i bljeskaju na suncu. Najzad skre- ne pogled na vrh Soplja, na o- nu kamenu ogradu iza koje se nalaze — zna on to — skriveni osmatračić. Oni budno motre da se odnekle ne pojavi neprijatelj. Dok je popravljao ranač pod gla- vom, koji mu služi umjesto ja- stuka, on začuje i neki razgovor koji do njega dopire tu negdje iz blizine. Naprećući sluh raza- bira prepirku koja se vodi me- du nekim drugovima u njegovom susjedstvu. Najzad se umiruje, sklapa umorne oči, osjećajući ka- ko, jedva čujno, struji njegovim grmom lagani drhtaj maestrala, koji ga podsjeti na more, na ku- panje, na svježinu. Vrućina ga još jače obuzme. Znoj mu čuri niz lice i more, udaljeno od nje- ga ni punih pet-šest kilometara, izgleda mu tog časa nedohvatno. Teško dahćući, kao da mu po- nestaje daha, napregne sa, dubo- ko uzdahnu i — smiri se. Osje-

čajući oštar miris vriješka i ka- dulje i slušajući lagani šum ma- estrala, njemu se sama bolest u- čini nešto lakša, a kad pod gla- vu stavi i obje ruke, obuzme ga osjećaj da sve to skupa ne će dugo da traje. Još da nema ne- snosne buke objesnih cvrčaka, koji su zaposjeli svoje pozicije na visokim bajamama tamo na juž- noj strani logora, bilo bi još i bolje.

Tamo, pod tim bajamima bila je njegova četa i onog dana kad se vratila sa zasjede na Kovči, gdje je strašno porazila jednu četu talijanskih fašista. Tog dana na čistini pred malom udolinom gdje se četa zamaskirala, nalazila se Glišina kuhinja. I ona kao da se veselila uspjehu čete, jer je visoko u zrak puštala velike o- blake dima i Talijanima nije bi- lo teško saznati gdje se četa na- lazi. No, Glišo se i tada snašao: umjesto da mijenja položaj četne kuhinje, on je usjekao par veli-

Musulinijevi vojni avioni tražeći ih! —

Eto, svega se toga komesar sje- ća sad kad bolestan leži i kad ima vremena za to. Čak se i nasmijao na račun Gliša. Pre- pirka između nekih drugova, ko- ju je još ranije čuo, sad je po- stala glasnjica i on razabra da se radi o trojici dobrih drugova: Omeru, Miru i Anđelu. Omer je upravo razvio svoju teoriju u Rusiji:

— Ona je bogata i ima jaku tehniku.

— Da, ali tehniku imaju i Ni- jemci i Talijani — upade Miro. Naoružanje čitave Evrope koristi sada Hitler u ratu protiv Rusije. On je jak, nema šta. —

— Jak je — uplete se u raz- govor i Anđelo — pa neka je. Rat ne će dobiti — završi ener- gično.

— A što ako ga dobije? — nabaci Omer.

— Ma ne može ga dobiti —

Piše: Gojko Jakovčev

kih grana crnike i namjestio ih oko i iznad kazana, da se gotovo sav dim gubio u njima. I ovog trenutka dok leži bolestan, kome- sar čete u mislima vidi baš kao da se to sada pred njim događa: sjedi Glišo par koraka daleko od kazana, sa mješalicom za puru u rukama i povremeno miješa nje- govu sadržinu, kao da se na ovom bijelom svijetu ništa ne dešava što bi ga moglo zainteresirati. A talij- janski vojni avioni samo lete, le- te . . . Ponekad izgleda kako će svojim krilom zahvatiti i Glišu i njegovu kuhinju.

— Glišo, bog te ubio, ugasi va- truu — viče na njega iz susjednog grma mitraljezac Mile. —

Na to se Glišo tromo okrenu i kroz zube promrsi:

— Aj, k vragu, a mene i moju kuhinju pusti na miru. Ugasim li oganj što ćeš ručiti, a?

I tada, kao da se tuži nekome, promrmlja:

— Jesi li ga vidio, a?

— Igraj, igray se — opet će Milan — samo se bojim da ćeš nam za ručak skuhati koju avi- onsku bombu.

Ovaj dijalog izazvao je vese- lost kod boraca i dok su se oni od srca smijali Glišinog hrabro- sti, iznad njih su mahnito letjeli

uzviknu Anđelo.

— Pa dobro je . . . Što vičeš? — zapita ga Omer.

— Ja ne mogu drukčije, kad se radi o ratu — završi ovaj. Malo zastane, a onda postavi uvod za drugu temu:

— Ih, majku im . . . kakvi su samo ovi fašisti. Zamisli: ti ra- diš kod kuće, nikoga ne diraš, a oni ti diktiraju kad ćeš na spa- vanje, kad se možeš ustati iz po- stelje, prisiljavaju te da pozdrav- ljšaš onu njihovu krpu i da pri- tome digneš ruku na fašistički pozdrav.

Dalje je Anđelo ispričao kako je mirno živio kod kuće, ne vo- deći bilo kakvu politiku, a oni jednoga dana ipak došli da ga ukapne.

— Oni lupaju na vrata — pri- ča on svojim drugovima — a ja već u potkrovlju, a kad su vrata provalili, a ja kroz prozor pa na krov. Ali onaj mulac od karabi- njera Maria, vidio me, uzeo je pištolj i da će pucati na mene. Ali — da . . . ja sam se već pre- bacio i tako — nije mi ništa. Ali počeo je vikati. Alarmirao je one ostale i sad je nastala trka za mnim. Opkolise oni čitavi onaj blok kuća gdje sam stanovao i . . . vidim ja: nema se kud. Sko-

ših u dvor staroga Filipa, koji me skrio u svoj podrum. O noći sam se izvukao i — pravo u par- tizane. Nema više te sile koja bi me vratila natrag. A sada, kad smo ravnopravni: pušku ja, puš- ku oni, vidjet ćemo tko će koga.

— A tako je i meni bilo — Mi- ro će. I ja sam morao bježati, jer sam se kompromitirao radom za Pokret. I jednoga dana dodoše da me uhapse. Ne ćeš majci u ruke fašistima, govorim ja, i bjež ta- mo, gdje i drugi idu. I tako: evo me, završi Miro.

Sad je bio red i na Omera da i on ispriča svoje, ali umjesto to- ga nastupi mala pauza, koju O- mer prekine, počivajući ispod gla- sa polako da pjeva poznatu pje- smu:

»Mi smo borci za slobodu i za novi svijet, mi služimo svom narodu, za njega smo spremni mrijeti.«

Refren: »Napred ura . . .« slu- šao je komesar sve više i više kao kroz maglu, a onda je na- jednom sve zajedno: i Sopalj s osmatračnicom, okolno grmlje i drugovi sa svojom pjesmom, za- kovitlalo se, utonulo u neki mrak, tamu . . . Domalo i kome- sar čete je zaspao.

Oko ponoći u četni logor stigao je kurir i donio komandiru Dra- gi izvještaj iz koga se vidjelo da su se jučer pred noć jake snage Talijana iskrcale kod Tribunja 1, koliko se moglo saznati — cilj im je napad na četu radi njenog uništenja. U samom selu uhapsili su mnogo ljudi i žena, koje će poslati u jedan od svojih koncen- tracionih logora.

Komandir čete odmah je vratio u logor dva voda, koja su već bila otišla na izvršenje nekih svojih zadataka. Tokom noći u logor je pristiglo oko četiri sto- tine izbjeglica iz Tribunja i Vo- dica. Odmah su raspoređeni u dvije kolone radi lakšeg kreta- nja i manevriranja s njima, u koliko to bude potrebno.

Oko 5 sati ujutro započelo je puškanje sa sjeverne strane, a malo poslije začula se puščana vatra i od pravca istoka. Obi- zovan je front čete u dužini od dva kilometra. Već u početku borbe vidjelo se da je težnja neprija- telja potpuno opkoljavanje čete. Borba se vodi već dva sata i

njen intezitet je sve jači. I dok se sve to dešava komesar čete i dalje leži iscrpljen i bespomoćan na svom starom mjestu. Pored njega, uskom kamenom stazom, grunuo je narod u pravcu one pr- ve kolone, koja je već krenula prema zapadu, ka Pirovcu. Pro- laze pored njega, tako — stariji ljudi, žene sa djecom u naručju, s jednom jedinom težnjom: čim prije iziđi iz pakla u kome se ti- kete zaglušujuće puca, čim prije iz obruča smrti, koja ih sve više i jače stišće svojim snažnim če- ljustima, čim prije: spasiti se. Jedna žena vodi tako troje dje- ce. Ono treće se uhvatilo mami za šuknju i u jednom trenutku kad je nama nagnala da bježi, di- jete ispusti skut suknje, pade na zemlju i vjerujući da je time sve izgubljeno stade plakati očajno, bolno . . . Kad se ustalo s uske kamene staze, okrvavljenog lica i ogrebenih malih ruku, pokušalo je stignuti mami koja se zau- stavila na desetak metara daleko od male vičući na nju:

— Hodi brže, noge slomila . . . — i odmah zagradi svojim dugim nogama kamenjarom, teško dah- čući, sva zajapurena, raščupana, sa zbačenim sa glave rupcem, ko- ji joj se u bijegu vijori s rame- na poput zaptave. A mala za- njom trči. Zeli je stignuti, ali . . . zaostaje, teško dahče, jednofn ručicom znoj sa čela, a u drugoj nosi neki zavežljaj. U očima joj komesar čita neku silnu čežnju za mamom, koja je od nje od- makla tako neshvatljivo daleko!

Tko je brži i jači pretrčava o- ne sporije i žuri se, žuri dalje, naprijed. Na začelju kolone kre- će se tromim umornim korakom pet-šest starijih žena. Pri hodu se pomažu štapovima. — Među njima je i stara Sinka iz Tribu- nja. Gotovo čitava porodica joj je u partizanima. Ona sama skup- ljala je u selu pomoć za »naše borce«, kako je ona nazivala par- tizane. Ide sad i ona po oštrom Sopaljskom kamenju, ide i govori:

— Ne ćete, fašisti, ne . . . ne ćete više naše kuće paliti, ni nas ubijati. —

Kad bi se jače začuli partizan- ski mitrajezi, ona je zastajala, o- kretala se prema vrhovima Sop- lja i uzvikivala:

— Tako djeco moja. Kaznite ih . . . ne dajte da nas odvede u ropstvo.

(Svršetak u sljedećem broju)

Iz Kistanja

STAMBENA KRIZA

Stambena kriza osjeća se i u Kistanjama, štoviše ona koči u mnogome napredak mjesta. Da bi se ono ublažilo, pristupilo se adaptaciji porušenih zgrada. Ta- ko se u sadašnjoj zgradi »Kombi- nata« uređuju dva udobna stana za lužbenike novog općin- skog odbora. (F. K.)

GODIŠNJI STOČNI SAJAM

U Kistanjama je svakog petka pazarni dan, a jednom godišnje stočni sajam, koji je održan prošlog petka. Izgleda da je ovaj po opsegu nadmašio mnoge od dosadašnjih. Zapažen je veći broj seljaka ne samo iz bliže, već i dalje okolice. Ovoga puta pojavili su se i prodavači platnenih i slič- nih artikala iz nekih naših podu- deća. Prodan je inače velik broj stoke. Splićani su kupili oko 100 volova, a Šibenčani više ko- mada sitne stoke. (F. K.)

Radnom narodu kotara Šibenik

č e s t i t a

DAN USTANKA U HRVATSKOJ

Tiskarsko-knjigovežarsko poduzeće »Štampa« Šibenik

Razbivši četnike na Neretvi i Kalinoviku u IV. ofenzivi, Druga proleterska divizija gonila ih je prema Drini i 29. ožujka izbila na njenu lijevu obalu južno od Foče i to ovako: Druga proleterska brigada u selu Đerdevo, Druga dalmatinska u selo Mješaji i Treća sandžačka brigada u Trošenj, a Prva proleterska divizija sjeveroistočno od Foče oko Ust. kotine.

Kako je koja brigada stizala na Drinu, pokušala je iz pokreta prijeći, ali je naišla na porušeni most, koji su četnici u svom bijegu zapalili. Svi pokušaji prijelaza ostali su bez uspjeha.

Četnici su po prijelazu na desnu obalu Drine odlučili, da sa dijelovima talijanske divizije »Taurensa« pruže snažan otpor. Oni su zaposlili gotovo čitavu desnu obalu Drine u dužini od nekoliko kilometara. Na samoj obali i po okolnim brdima, četnici su se utvrdili u već postojeće robove, iz kojih su davali žestoki otpor, a naročito oko zapaljenog mosta i drugih mjesta kuda su predviđali da bi naše jedinice mogle prijeći. Tako, četničke vođe poduzimaju i rade sve što mogu i umiju, lačajući se svih sredstava, da bi zaustavili nadiranje naših jedinica u Sandžak i dalje.

Usljed otapanja snijega i kišnog vremena, Drina je još više porasla i nabujala. Vidimo je kako se talasa, pijeni, čujemo njeno žuborenje, kao da se igra.

30. i 31. ožujka, pokušalo se prijeći Drinu pomoću improvizirane skele. Nekoliko boraca iz 2. bataljona 2. dalmatinske brigade pokušalo je plivajući prenijeti užu na desnu obalu, ali ih je Drina toliko savladala i zamorila da se umalo nisu potopili. Jedva su spašeni i izvučeni natrag na obalu. Ovaj junački podvig je propao, a s njima i prijelaz preko Drine. Talijani su iz Foče neprekidno tukli iz topova naše položaje i mjesta prijelaza.

Prvog i drugog travnja počela je izgradnja splavi koja je trajala dugo.

Trećeg travnja izrađeno je nekoliko splavi od zelenih balvana, no oni su odmah potonuli. U toku četvrtog travnja izgrađene su i druge splavi, ali se i s ovima dogodilo što i sa prvi-

Piše:
pukovnik
Obrad Egić

put, tamo su bande okupatora i plaćenih izrođa, tamo stenju u ropstvu naši krajevi koje treba osloboditi.

Preko Drine nalazili su se razbijeni četnički korpusi jačine preko 2500, pod komandom izdajnika Pavla Đurišića i Bože Javorskog. Tamo su se nalazili zločinci, predstavnici »kraljevog društva«, nosioci izdaje, koji bi htjeli da se sa nama, predstavnicima naroda — novog doba i slobode — obračunaju na najsvirepiji fašistički način. Zeljeli bi zločinci da nas prikuju za stijene u kanjonu Drine, ili da nas kolju i bacaju u istu, kao što su to radili sa mirnim stanovništvom Foče prije godinu dana. Ali, bradati izrodi i ne sanjaju da su naši borci već prebrodili Drinu i da će u vrlo kratko vrijeme obračunati s njima. Nesalomljiva volja i snaga u pobjedu lomila je sve što nam je na putu stalo.

Drugi bataljon za relativno kratko vrijeme prebacio se na desnu obalu Drine i napao na četnike. Izvanredno snažan udar po četnicima na desnoj obali Drine — izazvao je silno iznenađenje kod četnika, tako da je nepotpun Drugi bataljon gonio ispred sebe preko hiljadu četnika. Poslije kratke ali vrlo oštre borbe, čet-

nici su bili odbačeni od obale. Stvoren je prostor za prebacivanje ostalih jedinica. Drugi bataljon gonio je razbijene četnike prema Čanom Vrhu u Foči. Četnici su shvatili da ih nema manje snage, pa su se koncentrirali i prikupili — poduzvši protivnapad na Drugi bataljon i uspjeli da ga potisnu gotovo do Drine. Pošto je opasnost da ga na istu nabace. Budući da su 1. i 3. bataljon prešli Drinu, to su prihvatili borbu s četnicima i uspjeli da ih potisnu ka Foči — stvorivši mostobran za prijelaz ostalim jedinicama divizije.

Do sedmog travnja sve jedinice 2. divizije prešle su Drinu — nastupajući u dva pravca u Sandžak. Druga dalmatinska i Druga proleterska brigada stupale su ka Foči i riječi Čehotini, a Treća sandžačka ka se u Čelebiću i riječi Tari goneći razbijene četnike.

U borbama za mostobran, četnici su imali 300 mrtvih i preko 60 zarobljenika, a na našoj strani bilo je 10 poginulih i oko 20 ranjenih, između kojih i Rade, splavar, kojeg su četnici kasnije strijeljali, radi toga što nam je pomagao u prijelazu Drine.

I tako su Dalmatinci uz nadčovječanske napore savladali i prebrodili neukrotivu Drinu, na kojoj je general Počore 1915. godine sa modernijim sredstvima za forsiranje rijeke, oz manji otpor crnogorske vojske, šest mjeseci nemorno stajao. Tako oni za uvijek raskinuše granicu na ovoj rijeci, koja ne će u buduće činiti među i dijeliti naše narode. S ovim je bila u potpunosti, u našu korist, završena četvrta ofenziva.

Titova pohvala upućena Drugoj dalmatinskoj brigadi za uspješno izvršenje zadatka prijelaza preko Drine glasi:

»U ime Vrhovnog štaba Narodno-oslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije, izražavam priznanje i zahvalnost borcima, komandirima, komandantima i političkim komesarima Druge dalmatinske brigade, Druge divizije za odlično izvršenu zadaću prilikom organizacije prebacivanja preko Drine.

Tu ste se, sinovi Dalmacije, pokazali dostojnim potomcima vaših slavljanih predaka, slobodarskih sinova plavog Jadrana.

Obavijest

Obavještavamo drugove bivše radnike našeg poduzeća Mendušić Mirka, Lokin Kuzmu, Bralić Antu, Makijedo Zvonu, Jelić Viču, Obradović Nikolu, Skroza Roka, Baus Blaža, Begonja Marjana i Dunkić Ljubicu da se za ostva-

riavanje svojih prava prijave za isplatu viska fonda plaća ili razlike u plaći koja im pripada za 1952., 1953. i 1954. godinu.

Imenovani neka se prijave u poduzeću ili putem pismene pomenoći. Ukoliko se u roku od 15

dana ne prijave iznosi će se uplatiti u korist rezervnog fonda plaća poduzeća prema postojećim propisima.

Uprava Obrtnog poduzeća
»DANE RONČEVIĆ« - Šibenik

Novi gigant ferolegura

Ovogodišnja izgradnja stajat će oko milijardu Din

Čim predemo Gradu i pogledamo prema zapadu kroz crno — žute oblake d. ma, opaziti ćemo dimnjake, sve jedan viši od drugog, kako se takmiče i nadmeću, koji će se više uzdignuti u plavo prostrano nebo. A nešto niže, pod bijelim, a ponegdje i crnim krovovima, zaostale su iza dimnjaka prostrane hale, koje osvajaaju dužinu, crninu Crničke pozadine.

Iz svih omanjih dimnjaka suklija d. m, koji se širi u nepreglednim visinama, a onda se blago spušta nad zaljev, grad i okolinu. A pored dimnjaka su crne, garave i zgrade još neumivene. To je staro dio tvornice, podignut na početku našeg vijeka. Podignut je najprije za tvornicu karbita, a onda oko tridesetih godina renoviran, a peći rekonstruirane za proizvodnju mangana i ferosilicija. Tada se karbit gotovo i ne proizvodi, a tvornica obogaćuje svoj asortiman 1933. g. proizvodnjom ferolegura.

1945. godine Šibenčani su u slobodnom Šibeniku i domovini iščupali napokon iz grčevitih, ali malaksalih ruku mnogobrojnih vlasnika ovu tvornicu i stisnuli je u svoje šake porušenu i opustošenu.

Od tada nastaje novo razdoblje u historiji ove tvornice. Puno dvije godine su protekle u obnovljanju, a 1947. počinje se s proizvodnjom i elektroda.

Daljnijim perspektivama naše privrede zastarjelo i dotrajalo postrojenje, kao i stare zgrade nisu moge udovoljavati, te se počelo pomišljati na izgradnju jedne nove i modernije tvornice, koja će stajati milijune i milijune dinara, i danas, poslije nekoliko godina neumorne izgradnje, neke hale su iznikle do krova, a neke još niču iz kamenitih temelja. Najuočljivija među njima je hala peći, duga preko 140 metara na kojoj su svi važniji građevinski radovi dovršeni, u kojoj će biti smještane 4 peći, 2 za feromangan, a po jedna za silikomangan i silikokalcij. Obje peći za feromangan će biti elektropeći najmodernijih sistema, potpuno zatvorene. Sve štetne d. m. i plinove ventilatori će isisavati, tako da oni ne će predstavljati nikakvu opasnost za ljudski organizam. U ovako prostranoj, značajnoj i modernoj opremjenoj hali, sa svim potrebnim sredstvima, radnicima će biti olakšan nadasve udoban i lak rad.

Sa jedne i druge strane hale peći izgrađuju se veliki dvorovi (ogromni magazini). S desne strane nalazit će se dvor za rudače ili radni dvor, iz kojeg će rudače odlaziti u peći, a odatle gotovi proizvodi će se uskladištiti u dvoru za gotove proizvode.

Do same hale peći bit će izgrađen sinter — uređaj, koji će imati ulogu u pravilnom radu peći. Sinter — uređaj će imati zadatak, da sitne rudače i prašinu aglomerira i na taj način omogući normalan rad električnih peći.

Za tvornicu elektroda sagrađena su skladišta za sirovine i hale za komorne peći i grafitiranje elektroda, zatim skladište

za elektrode, magazin za samotnu opeku, kotlovnica, hladnjak, žarne peći i t. d.

Za radnike su dovršene vrlo ugodne kupaonice i svlačionice, ambulanta, koja je opremljena sa svim modernim uređajem i instrumentima. Impozantnu sliku daje i garaža, koja je vrlo ukusno sagrađena, a u kojoj se nalazi i mala mehanička radionica.

U toku su radovi na izgradnji nove mehaničke radionice, skladišta potrošnog materijala, trafostanice i t. d., a projektira se i nova operativna obala za ukrcaj i istovar sirovina.

Za ovogodišnje radove, koji su se izvodili i koji će se izvoditi na izgradnji nove tvornice utrošit će se preko jedna milijarda dinara.

Modernija postrojenja i suvremeniji procesi proizvodnje, u novoj — budućoj tvornici elektroda i ferolegura, umnogome će utjecati na povećanje proizvodnje i smanjenje električne energije. Dok jedna peć za feromangan troši 6000 kwh električne energije za 1 tonu, a kapacitet joj je 20 tona na dan, dotle će se kapacitet modernih peći povećati za dva puta, a utrošak struje smanjiti ispod polovine.

Za jednu tonu silikomangana

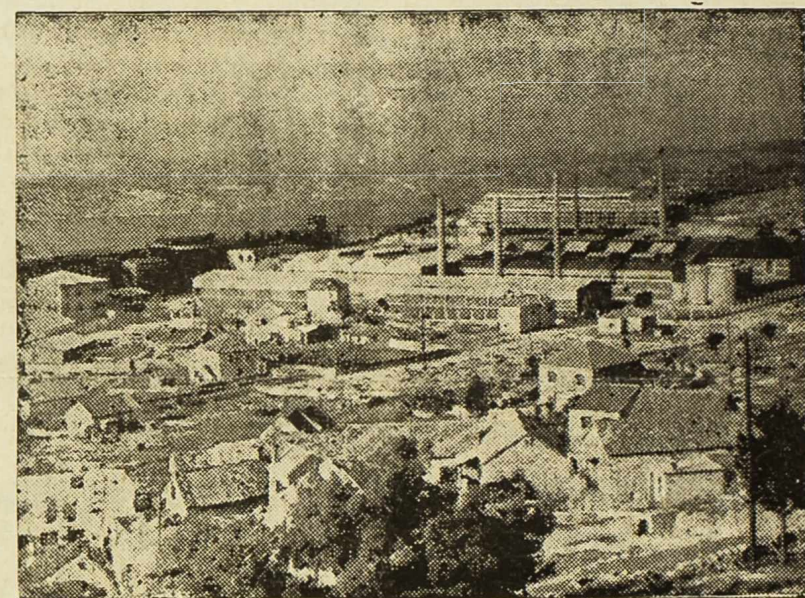
Industrija se je naglo povećala, a to samo po sebi traži brža i efikasnija rješenja opskrbljavanja elektroenergijom. Izgradnjom hidroelektrane Zvornik II., koja bi davala struju Zapadnoj Srbiji i Istočnoj Bosni, umnogome bi se rasteretila Jablanica, koja bi s višim količinama energije mogla opskrbljivati ovu tvornicu, ili bi se izgradnjom hidroelektrane »Jaruga II.« riješio ovaj problem.

Dok se ne riješi pitanje izgradnje ovih centrala, dotle će taj problem tražiti na milijune i milijune dinara.

Ovaj problem bi trebalo što hitnije rješavati, jer do 2 godine, tj. 1957., u koliko se ne pojave kakve teškoće, tvornica će sa svim pogonima proraditi.

Kako se bude dovršavala montaža pojedinih pogona, tako će oni sukcesivno biti pušteni u pogon tokom iduće, a možda i krajem ove godine.

Usporedo s izgradnjom novih objekata ugovorena je i nabavka novih postrojenja, koja stalno stižu. Do sada su stigle iz Italije elektropeći, kablovi, električna mjerila i instrumenti, a iz Njemačke jedna nova anodna presa i ostali materijal.

peći će u novim pogonima trošiti 6000 kwh, što znači oko 4000 kwh manje nego što danas troše.

Izgradnjom nove i moderne tvornice elektroda i ferolegura povećat će se proizvodnja ferolegura za 3 i po puta, a proizvodnja elektroda za 2 i po puta u odnosu na dosadašnju. Također će se povećati asortiman, jer će se proizvoditi grafitne elektrode, karbonirani feromangan, silikomangan i silikokalcij. Naročita pažnja će se posvetiti proizvodnji plemenitih ferolegura kao ferovolframa i feromolibdena.

Do sada tvornica nije proizvodila rafinirani feromangan, koji će se, izgradnjom nove tvornice, proizvoditi.

Znatnim povećanjem proizvodnje i novih pogona povećat će se i utrošak električne energije za oko 3 puta, s obzirom na dosadašnji.

Električna energija predstavlja glavni problem za ovu tvornicu.

Radnici tvornice elektroda i ferolegura su vrlo aktivni i u radničkom samoupravljanju.

Oni zalaze u proizvodnju i u upravni savjet, a na vrijeme je upoznat radni kolektiv o zaključcima, koje donosi radnički savjet.

Kao rijetko u kojoj tvornici ili poduzeću, radnici u tvornici elektroda i ferolegura zalaze u kapitalnu proizvodnju, upoznaju se s izgradnjom i napredovanjem poduzeća.

Baš u ovo vrijeme radnici se bave proučavanjem načina premiranja. O tome im daju potrebna objašnjenja rukovodioci i članovi radničkog savjeta.

Stručno znanje radnika iz dana u dan sve više dolazi do izražaja. Tečajeve, koje je organiziralo Mjesno sindikalno vijeće po- hadao je velik broj članova ovog kolektiva, koji su dobili zvanje majstora u svojoj struci.

Mirko Zečić

Narodni odbor općine Drniš

č e s t i t a

radnom narodu svoga područja

Dan ustanka u Hrvatskoj

27. SRPNJA

Bilješke iz planinarskog dnevnika

Vlak je za sobom ostavio zeleni mraz, ali me zaskoče usklici — litri!

S prvom traci sunca počeo je marš. Na čelu je »Doktor«, koji je u svom dugom planinarskom stažu istančao »njih« za prave staze (istine radi: markacije su bile obnovljene prije par dana). Kroz šumu, kojom je Velebit s ove kopnene strane posvud obrastao, uz strmine, preko hridina i uzduž proplanaka, za tri sata laganog hoda naša je

mrak, ali me zaskoče usklici — litri!

S prvom traci sunca počeo je marš. Na čelu je »Doktor«, koji je u svom dugom planinarskom stažu istančao »njih« za prave staze (istine radi: markacije su bile obnovljene prije par dana). Kroz šumu, kojom je Velebit s ove kopnene strane posvud obrastao, uz strmine, preko hridina i uzduž proplanaka, za tri sata laganog hoda naša je

Daleko sam (po prirodan . . .) od toga, da budem toliko kao neskriven, pak da zamišljam (umišljam), da ću onom, t. j. budućem historičaru, (što će se — avaj! — svakako i neminovno javiti u ovom istom ili kom drugom listu do 50 godina, t. j. godine 2005.) da ću mu (t. j. tom budućem historičaru) sad ovim feljtoničem pružiti ne znam kakove naročite podatke i materijale o životu i priključenijima našeg grada »nakon 50 godina«, t. j. tada, najme godine 2005., jopeta prije 50 godina, t. j. godine 1955. kao što ih nama (tako živopisno i raljefno-aan . . .) pruža Hrvatska riječ iz godine 1905. Ne, ne: ne umišljam ništa, (a nemam ni takove ambicije da budem, štano se veli, historijski izvor) ja sam jednostavno slobodan (uziman tu slobodu) i imam čast (zapravo, čast mi je) samo da šunferinski skromno učinim svoj skromni šunferinski raport o raznim stvarčicama (dakle budalaštine-aan . . .) s jedinom željom, da to moje lično mišljenje, u pogledu inektivnosti neličnog karaktera po mogućnosti ne bude gnjavatomo. Ne bude li (suviše) gnjavatorno, šunferin će vam reći: doviđenja, a inače — zbogom, bona note šonadori! Ukratko, da skratim uvod, šunferin jednostavno čini dir gradom i — notaje . . .

Nakon uvoda: sama »stvar«.

Elem, šibenik prije 50 godina (1905.) i šibenik nakon 50 godina (1955.) — ke diferencal! Al ostavimo mi sad historiju: ovo su sad šunferinski škiribici. Doduše, neko bi mogao reći, da je prije pedeset godina naše mjesto imalo dnevnike, a danas — jedva tjednik. Ali, ali — oho! uzimamo samo šunferinske stvari — di smo ga mi danas u toliko drugih stvari! Jasno, do 50 godina mnoge te današnje »stvari« ne će, po svoj prilici, značiti ništa. Tada će, tadašnjim

U Šibeniku nakon 50 god. (Drugim ričiman: DANAS)

»kulturtregerija«, što onaj reče, »kapi u riznicu šibenske bibliografije« (časopisi, zbirke, prikazi i t. d., najvećim dijelom vrlo interesantno bezvrijedni) činiti je nedovoljnima, pak će tada (t. j. 2005.), nastavimo li ovakvim »zamašom«, možda već početi (tadašnji »kulturtregerij« publiciranjem, u šibenskoj Akademije, šibenske Enciklopedije, a šibenska Moder-ništ-galerija će već kreata divotnih sanononemirnih trokutastoromboidalnorasplintoparalelogramskih (savršeno je sporedno koji ćeš stručni pojam upotrebiti) kompozicija, i t. d. No pustimo to budućim šunferinima, a meni je — notavati današnje . . .

šibenik prije 50 godina (1905.) pojma, na pr., nije imao što je to, na pr., rukomet, (ne bi to znao ni izgovoriti, a kamoli da bi to shvatio), a danas (1955.) mi smo, što se rukometa (i to onog najferplejskijeg) tiče, dotle doprli, da smo daleko odmakli bilo kome u svijetu (gradu ili velegradu): na najljepšem mjestu grada (u »najstrožem centru«) danas nam je barem dva tri puta mjesečno osigurana, za gradski trg dušu dala, mjestu i vremenu izrazito adekvatna priredba: rukometna (ferplejska-aan . . .) egzibicija na spid sride Pojane, da je prava divota i milota.

A modna »revija«? E! o takovoj opet kulturnoj manifestaciji onda (1905.) jedva da su pojedinci znali, da se tako nešto upražnjava, i to možda tek u Parizu, a mi smo danas, bome, eto, stigli Pariz, pa (zafaleći Ideji i Inicijativi-aan . . .) e, eto, bome, i . . . pristigli. Jer Pariz još nije doša dotle da modne »revije« priređuje u bilo kojoj od svojih kavana, koliko god ih bezbroj imao, a mi u jedinu svoju kavanu u subotu (2. VII.) nismo mogli, jer bismo bače (a potpuno nečužni) morali da gledamo šibensku modnu »reviju« i još bi nam za to te platili (a ni, tad ne bismo išli na to čudo) nego napoltili 100.— dinara po osobi.

O dragom Mlodoženji iz Amerike već je bilo govora, a osim toga tu milu stvar nisam gledao, (nisam imao toliko hrabrosti) i zato ajmo daje, reka je Dovo.

šibenik je i prije (1905.) znao za časopise. I tada je broj čitalaca (i to raznih) časopisa bio priličan, ali danas mi čitamo vlastiti »šibenski časopis«: kažem vam, zapri smo, da se je nadati, da ćemo dvijadeipete, ka da boga vidiš, imati i vlastitu akademiju za proučavanje vlastitih

klasika i vidjet ćete (al »odozgora«) kako će se tada (2005.) nasuprot šibenskoj časopisnoj klasici smišniti činiti ovaj šunferinski feljtončić, što šibensku klasiku ni oprljati ne može, a nekmoli zapaliti. Ma njarke, eto, reka sam, njanke oprljili štaviše, bojim se, da će nas uskoro ošamutiti jedan novi broj. On će (t. j. taj novi četvrti broj) doduše, biti zapravo treći, kao što je treći bio drugi, a drugi prvi, ali to po običnoj (šunferinskoj) logici i matematici, a on će (taj broj) na koricama nositi oznaku »4«, kao što je drugi nosio oznaku »3«, a prvi oznaku »2«. Ali ko je šunferinu kriv što je naučio brojiti počevši od jedan, a ne lije-poumjjetnički i moderno od — dva! Al kako bilo da bilo, ja sad najedamput osjećam u sebi slatki srh ambicije . . . Sad već svjesno pišem — u dokumentarne svrhe i namjene. Hoću, da budući historičar sazna kako je jedna šunferinska glava — nemajući pojma o pojmu (ka ni čimica), što je to književnost i ne razumijevši od čitave te grafomanije ni jedne jedine riječi — hoću, da budući historičar sazna kako je ta šunferinska glava tu umjetnost u sebi »složila« i — adekvatno sintetizirala:

Hoćeš ne ćeš nadprosječno galameće Rukavice genijalnog Tijela dosade u zagonetnoj, ali svakako i na svaki način izdubljenoj igri zasrakanogmančavijih Snova svojim nemirnih (gumene oči, žablji kist), zadignuvši do zadnjeg konca iznošeni, al uređni (!) firek-kombinezon, razgru mreže paučine te nam u prvom poluvremenu Jedne 400-godišnjice šibenske katedrale tala-sokratski močno otkrivaju kapitalno-lučidno prikazanje nadržatalovske erudicije: polugodište kazališne sezone na toj crnoj zemlji (što sve to trpi!), da bi svi destruktivni inicijeznalice poniknuli nikom, ostali zavreć i ko-

načno erkli u tom smradnom miomirisu totalne književne nepismenosti! . . .

I . . . još samo bokunić lirske enigmatike, pa da završim. Prethodna, prije završetka, napomena: kao što se zna, Prešerna, jedan od najvećih jugoslavenskih pjesnika, petljao je, prije više od sto godina, nešto s akrostihom. Istina, iz te »petljancije« proizašao je čudesni Sonetni vijenac . . . Al otad? akrostih je nakon Prešerna uglavnom pao u zaborav (a uopće, što bi se reklo, izišao i iz mode). Međutim . . . međutim, nema šta, u našem mjestu, tako rekuć, slava »vestrano« gnijezdo vije. Historijska je činjenica, da je u našem mjestu, naših dana, akrostih ne samo redoviran nego i blistavo rehabilitiran i afirmiran. I to tako i toliko blistavo, da je, i jedan obični književni šunferin, uz sasvim neznačajnu licenciju poetiku, kadar skupiti jedan sasvim dovoljno riječit i jasan i čak s novaterskim dodatkom — jekom.

U G O D A J

umjetnički credo u akrostihu s jekom

Sto je to stvarnost?
Zmišljotina sunčana i jasna
Bez muteži i umišlj —
Enosti! Al ništa za to:
Nekritičnost naša
Svakog časa
Ko usoy raste,
Au!
Rezolutno smo i
Energično odbacili sve okove Jezika, Ujusa i Smisla te
Vama
I svemiru na rug'o
Jeftino i neodgovorno iz da je mo književnost,
Au!
Jeka!

Pad »usova« u totalnu neznanost neizbježiv je . . .

Kao što vidite, drugovi, nisu ovo tri planura smrdljive salate ni pečovadak. Nisu to leše brukvade — Jelenin selen, to je akrostihna poezija i — odgonetka zagonetne umjetnosti iz onog veličajnog svijeta, koji je toliko iznad nas šunferina te se u njem počinje brojiti od — dva, a ne »statično«-natražnjački od jedan. I koje onda čudo, što šunferin tu non kapiše u korno?

Dakle, drugovi, zbogom ili doviđenja?

šunferin, v. r.

grupa od sedam planinara stigla na Prosinačku livadu. Tu pod Stirovcem, na kraju livade, ugledali smo novi planinarski dom, koji je, onako lijepo ozidan i klepsanog kamena, izgledao kao vilička s pozornice. U dolini na slika od tisuću četrsto metara osjećali smo se pritisnuti debelim stijenama Badnja, visokog 1639 m i ostrm zelenim Vaganjskim vrhom, visokim 1756 m, najvišim u Velebitu.

Tog prvog dana (2. srpnja) oduprli smo se želji za osvajanjem tih vrhova i pomogli domaćinama »Planinarskog doma pod Stirovcem«, našim drugovima iz planinarskog društva »Dinara« iz Knina, u priprema za doček brojnih gostiju za sutrašnji dan otvorenja doma. Navečer je livada pred domom iznikla nizom šatora, a ležaji u domu oživjeli punim slamaricama. U gužvi, koja je te noći nastala uslijed priliva planinara sa svih strana, naša grupa smogla je za večeru pečene janjetine i vina, a za ležaj sijeno u potkrovlju. To je bilo još uvijek odlično, jer su za-kašnjjeli gosti za ležaj imali travu na Prosinačkoj livadi, a za pokrivač zvjezdano nebo.

Izjutra oko šest sati, ne čekajući svečanost otvorenja doma, naša grupa krenula je okolišnim putem na Vaganjski vrh. Već na početku nismo imali sreće: skrenuli smo s markiranog puta i zapeli u gustu smreku. Trebalo je cijeli sat provlačenja, da bismo stigli onamo otkuda smo počeli. I tako novim iskustvom (tko zna po koji put) poučeni, na daljnjem putu držali smo se onih crvenobijelih markacija kao pijan plota.

S Vaganjskog vrha, najvišeg u toj planini, otkrio se vidik na sve strane. Lika se prostirala pod nama kao zemljopisna karta. Slijedio je Babini vrh na visini od 1748 m s prekrasnim vidicima na Malu i Veliku Paklenicu, Podgorški kanal, Novigradsko i Karinško more, Ravne Kotare i otok Pag. Ispočetka se naše divljenje sakrilo pod opću šutnju, i samo se u očima zrcalilo, a onda je izbio u smiješan usklik. Dalekozor je otkrivao nove svjetlove, a fotoaparati ih je za nas o-vjekovječio.

Na povratku smo upriličili pravo gradnje u jednom ledenjaku, zatim smo išli na Babino Jezero, zapravo jezercu, i zadržali se na zdcnu Marasovac. U dom smo stigli oko dvanaest sati (kada je svečanost otvorenja doma bila već završena).

Sutradan rano izjutra, prije polaska, zatražili smo »intervju« od generala Kleuta, koji se je osobno najviše zauzeo za gradnju »Planinarskog doma pod Stirovcem«. Iz razgovora smo saznali, da je Planinarski savez Hrvatske ponudio šest milijuna dinara onom planinarskom društvu, koje se prihvati gradnje doma u tom dijelu Velebita. Planinarsko društvo »Dinara« u Knini prihvatilo se tog velikog djela, pa su njegovi članovi u tu gradnju dali dobrovoljan rad u vrijednosti od sto tisuća dinara.

Sada u času otvorenja doma planinarsko društvo »Dinara« predalo je dom planinarskom društvu »Badanja« u Medaku, koje će ga održavati uz pomoć društva iz Gospića.

Dom je smješten prema zamišli i nacrtu generala Kleuta u ugodnoj dolini pod Stirovcem, Badnjom i Vaganjskim vrhom, na koje su laki usponi. Mogući su izleti na Visočicu (sest i po sati) i Sveto Brdo preko Košenih Livada (četiri i po sata). Sama okolina doma obiluje skijaškim terenima.

Naš spust u Medak bio je brz i lagan, za nepuna dva sata. U potoku smo se od »gušta« obrali, a onda ručajući dočekali vlak za šibenik.

Branko Erak

Iz škole za učenike u privredi

Svršetkom šk. godine 1954/55. je propisani minimum, koji ni u provedena je u Školi učenika u privredi šibenik anketa o raznim pitanjima, koji se odnose na život i rad učenika u privredi. Anketirani su svi polaznici ove škole.

Interesantni su podaci koji rezultiraju iz anketnih listova trećih (završnih) razreda, gdje je anketirano ukupno 135 učenika.

Mnoge struke su deficitarne, jer je priliv novih kadrova nedovoljan i nesrazmjern. Tako ćemo, na pr., ove godine dobiti svega 1 kvalificiranog radnika prehrambene struke-mesara, 4 trgovačka pomoćnika, 2 konobara, 1 brijača, a neke struke uopće nisu zastupljene, iako su važne za proizvodnju ili uslužnu djelatnost. S druge strane dobit ćemo velik broj zidara (22), stolara (17), električara (10) i t. d.

STAMBENE PROSTORIJE, KNJIGE I PRIBOR

Od anketiranih 135 učenika trećih razreda 21 učenik je odgovorio da se uopće ne priprema kod kuće, dok je 60- učenika izjavilo da se pripremaju 1 sat dnevno. Proizlazi da se većina učenika slabo ili nikako priprema kod kuće.

33% učenika je izjavilo da su im stambene prostorije bez dovoljno svijetla i vlažne. Osim to-

RADNO VRIJEME

Propisano radno vrijeme učenika u privredi je 4 sata dnevno pod uvjetom da svakog radnog dana uredno pohađa školu. Na pitanje da li im tko naređuje prekovremeni rad, svi su odgovorili negativno. Međutim kada je to pitanje rasčlanjeno, i spostavilo se je da 18 učenika radi 5 sati, a 18 učenika 6 sati dnevno, što iznosi 26% od ukupno anketiranih. To još ne bi zabrinjavalo, da se kroz to vrijeme posvećuje naročita pažnja da učenik što više nauči, ali ako se na njih gleda kao na jeftinu radnu snagu, pa čak i izvor ilčne koristi za poslodavca, onda se protiv toga treba oštro boriti.

RAD U ORGANIZACIJAMA

Iako u školi postoji organizacija Narodne omladine, koja obuhvaća sve učenike, ipak je većina odgovorila da ne učestvuje u radu društvenih organizacija. Davši takav odgovor, vjerojatno

REZULTATI JEDNE ANKETE

ga 50 učenika tvrdi da spavaju u su smatrali da je njihovo članstvo u organizaciji Narodne omladine samo formalnog karaktera. Manji dio učenika učestvuje u radu društva »Partizana«, »M. r. nar.«, »Krk« i »Radnički«.

Nadalje je anketa dala niz rezultata i o drugim pitanjima, koja mogu interesirati rukovodstvo škole, zdravstvene i socijalne ustanove.

Valja uzeti u obzir da izvještaj dio učenika nije dao savjetne i točne odgovore, pa gdje je to bilo očito ili dubiozno, poduzimane su mjere, da se takove pojednosti razjasne.

Anketa je nedvojbeno pokazala, da bi škola učenika u privredi morala postati škola internatskog tipa. Jedino na taj način će se moći pravilno riješiti smještaj i ishrana učenika, kontrola nad učenjem, ponašanjem, zdravstvenom zaštitom i t. d. Tome doprinosi konstatacija da se sadašnje prostorije škole nedovoljne, pa i taj problem treba povezati s osnivanjem škole internatskog tipa.

Rezultati ankete I. i II. razreda još nisu tehnički obrađeni, ali prema djelomičnoj analizi nema razloga vjerovati da je tamo situacija išta bolja.

Anketni listovi nalaze se u trgovinsko-ugostiteljskoj komori, pa ih svi prosvjetni radnici i druge zainteresirane stranke mogu uvijek dobiti na uvid i eventualnu upotrebu.

S. Krnić

OBAVIJEST

U ŠKOLSKOJ GODINI 1955/56. OTVARA SE U ŠIBENIKU EKONOMSKI TEHNIKUM, OBAVJEŠTAVA SE GRADANSTVO DA ĆE SE UPIS VRŠITI OD 15.—25. KOLOVOZA I TO PUTEM NATJEČAJA.

ZAINTERESIRANI NEKA DOSTAVE U ODREĐENOM ROKU SAVJETU ZA PROSVJETU I KULTURU NO-a GRADSKOJ OPĆINI ŠIBENIK MOLBU SA SVJEDODZBOM O SVRŠENOM OSMOGODIŠNJEM ŠKOLOVANJU I IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE RODENIH.

Savjet za prosvjetu i kulturu NO-a gradske općine šibenik

O nekim nekulturnim pojavama u gradu

U svakodnevnom dodiru s ljudima, koji povremeno navraćaju u naš grad, čujete samo riječi divljenja o brzom preobražaju i svestranom procvatu Šibenika, što ponosom ispunjava svakog našeg čovjeka. I zaista, tome utisku ne mogu se oteti mi naši stanovnici, jer svaki dan donša nešto novo na uljepšavanju mjesta.

Izgradnja obale, asfaltiranje i uređenje ulica i kanalizacije, modernizacija javnog osvijetljenja, proširivanje i njegovanje nasada i zelenila, pranje i polijevanje ulica, česte kulturne i sportske priredbe, sve to pruža dokaz brzog i intenzivnog razvitka našeg grada.

To je opća konstatacija i to su činjenice, koje zaslužuju da se posebno naglase i istaknu kao rezultat živog nastojanja i ljubavi naših rukovodećih faktora u radu na procvatu svoga grada.

No dok tako stvari stoje na strani pozitivnog stvaralaštva, na drugoj strani, nažalost, ima niz pojava, koje ne samo da su nekulturne, nego i štetne.

Sunčani dani privukli su u naš grad velik broj stranaca i naših domaćih gostiju. Svi se oni slažu u jednom, da je Šibenik veoma lijep i historijski interesantan grad. No pri tome ne propuštaju priliku da naglase kako još uvijek ima niz negativnih pojava, što u velikoj mjeri u manjuje ljepotu vanjskog izgleda grada.

Razmišljajući o tome, da li su u pravu ili ne, nažalost, moramo im odgovoriti potvrdno, iako nam to nije najprikladnije. Istina je neumitna i njoj za volju moramo se osvrnuti na neke štetne i nekulturne pojave, sa kojima se moramo najodlučnije uhvatiti u koštac, ne želimo li, da te ružne sjenke pomračuju svijetle horizontale našeg grada.

Dakle, riječ je ovdje o ružnim pojavama i odnosu našeg građanstva prema njima, pa ćemo onako usput spomenuti samo neke.

Nije rijedak slučaj, da u kasne večernje sate, prolazeći kroz gradski perivoj, nađete na u-pravo jeziv prizor ispreturanih klupa u nasade cvijeća i zelenila. Ta pojava ne samo da je duboko nekulturna, nego ona nanosi i materijalnu štetu većih razmjera. Slično je i s alejama cvijeća i zelenila na ostalim javnim mjestima, koje pružaju najljepši ukras gradu. Neodgovorna mladarija nemilosrdno harači po tim nasadama, pa ako se netko od prolaznika usudi da ih ukori, jao takovom, jer se na njega u tome slučaju sruči bujica najpogrdnijih riječi, a ponekad polete kamenice. No to još nije sve! Prirodno bi bilo, da onaj »hrabri kritičar« nekulturnog postupka dobije punu podršku ostalih prolaznika, jer bi na taj način opomena bila plodna i efikasna, no umjesto toga, nažalost, u dobrom dijelu slučajeva on na sebe navuče gnjev i pojedinih prolaznika, koji ga dočekaju sa primjedbama: »Što vas se tiču tuda djeca«. A kakve tek paklene muke proživljavaju čuvari perivoja?

»ŠIBENSKI LIST«
organ Socijalističkog saveza
radnog naroda za kotar
Šibenik
Uredništvo, štamparsko poduzeće
»Stampa«
Glavni
i odgovorni urednik
NIKOLA BEGO
Tekući račun: Narodna banka
Šibenik broj 521—T—292
Rukopisi se ne vraćaju
Pretplata za tri mjeseca Din
120.—, pola godine Din 240.—,
za 1 godinu Din 480.—.

Slučaj sa brodom »Jadrija«, može također poslužiti kao primjer za oštru osudu pojedinih izgređenika.

Mislimo da nije potrebno posebno isticati, koliko je radost pobudila vijest, da će ove godine na kupalište »Jadriju« vršiti prijevoz njen matični novi brod. Uvadžanjem u saobraćaj toga novog, u svakom pogledu udobnog i sigurnog broda, riješilo se goruće pitanje našeg grada. Bile su to velike materijalne žrtve, koje su odvojene za te potrebe našeg građanstva. I umjesto ponosnog priznanja za te napore i ljubomornog čuvanja te dragocjene tekovine našeg cjelokupnog građanstva, mi smo i ovdje svjedoci nekulturnog ponašanja i štetnočinjskog rada pojedinaca. Kod ukrcavanja i iskrcavanja, divljački se preskaču ograde broda, u salonu se vrše krađe pojedinih predmeta, kidaju se zavjese, prave se brazgotine na fino politiranim dijelovima, obućom se prlja svježa boja, i t. d. Ako netko nešto i primijeti od toga, a ne poduzimlje mjere za zaštitu, da li je to pravilno? Svi ćemo se složiti, da nije. Ali s druge strane postavlja se pitanje, smije li se netko »usuditi« da intervenira, a da se ne izvrgne pri tome raznim neugodnostima. Na to pitanje mogu dati odgovor skori događaji! Vršeci savjesno svoju dužnost, službenik lučke kapetanije, prilikom iskrcavanja putnika na pristaništu, malo energičnije je postupio sa jednim neodgovornim mladićem, ne dozvolivši mu da preskoči preko ograde broda. I ovdje bi bilo prirodno, da su prisutni odlučno podržali ovog službenika, a osudili štetan rad neobuzdanog mladića. Ali, nažalost, to se nije dogodilo, jer su protesti išli na račun onoga, koji je štiti narodnu imovinu. Drugi, sličan slučaj dogodio se i tajniku društva »Jadrije«, koji je pokušao da pravi red prilikom ukrcavanja na brod. I on je doživio nekusne primjedbe i bio izvrgnut napadima, da s kojim pravom on uređuje. Bilo je još po jedinačnim slučajeva, gdje su ljudi dobronamjerno intervenirali, no i oni su se loše proveli.

A što tek da se kaže o prilici na kupalištu »Jadrija«. Pored »fubala« na svakom koraku, koji vam ne dozvoljava da se odmorite ni na jednom predjelu kupališta, jer vas lopta i noge ju reči pronađu, ma kako se vi kamuflirali, o čemu je već bilo pisano, postoji i niz drugih nečuda.

Tako se ugostiteljski inventar tamošnjeg restorana razvlači na sve moguće strane, od svjetionika do cisterne, po kabinama, vilenkadicama, tako da prosto restoran nije u stanju vršiti svoj zadatak. A kada osoblje krene u potragu za inventarom, izloženo je grubim uvredama i negodovanju od strane neovlašćenih korisnika.

Moglo bi se još nadugačko pisati i o onoj »besprizornoj« dječurliji, koja se u jatima okuplja oko stranih brodova i automobila. Sve te pojave pružaju neugodnu sliku i veoma se loše odražavaju u očima stranaca, a i naših rodoljubivih građana.

Nameće se pitanje, kako prići suzbijanju tih nemilih pojava? To pitanje ne treba da ostane samo briga organa javnog reda, nego ono treba da zainteresira i svakog našeg građanina. A kada se uspije postići, da u svakom građaninu bude prožet osjećajem, da svaka obrana časti svoga naroda, svoga grada i svoje domovine znači isto što i obrana svoje lične časti, da čuvanje općenarodne imovine znači isto što i čuvanje svoje lične imovine, tada će borba protiv štetnih i nekulturnih pojava biti veoma jednostavna, jer će ona svrstati u svoje redove ogromnu većinu rodoljubivih, protiv neznatnog broja izgređenika.

KNIN BEZ MESARA?

Pitanje naučnika mesarske struke postalo je u Kninu naročito zabrinjavajuće. Starijih nema, a mladi se ne interesiraju, pa je »Mesopromet« prisiljen da zatvara prodavaonice. Momentano nema ni jednog naučnika koji izučava taj posao. Neki pak koji su ranije pristupili tom zanatu, nemarno su se odnosili, te su odmah bili otpušteni. U tom pravu trebalo bi ubuduće više zainteresirati omladinu i kod iste razvisti svijest za izučavanjem zanata, a posebno mesarske struke, koja se, eto, nalazi u nezavidnoj situaciji. (A. M.)

IZGRADUJE

SE MODERNA BOLNICA

Potrebna za jednim prikladnim bolničkim prostorijama odavno se osjećala u Kninu. Budući da je prošle godine učiteljske škola premještena u Zadar, to su njene prostorije određene za smještaj bolnice. Na adaptiranju zgrade utrošeno je do sada 44 milijuna dinara. Ove će se godine prići i drugom dijelu radova. Tako će Knin dobiti novu modernu bolnicu. (F. K.)

CIJENE NA TRŽIŠTU KONSTANTNO PADAJU

U središtu plodne kotline Knin ne oskudijeva poljoprivrednim proizvodima, ali su zato cijene još uvijek visoke. No ipak u posljednjih nekoliko dana, cijene su nekim poljoprivrednim proizvodima nešto snižene. Tako je mladom krumpiru cijena od 60 Din pala na 15, kupusu od 50 na 30, grahu od 70 na 50, a isto tako i mahunama. Mlijeko se prodaje 30 dinara po litri, mladi luk 45, jabuke 60, kruške 80, grožđe 300, rajčice 80, smokve 50 dinara kilogram. Cijena maslinovom ulju je 420 dinara po litri, a jajima 15 dinara komad. (F. K.)

B. R.

Vijesti iz Knina

OGRAIČNO TROŠENJE STRUJE

U četnim mjesecima rasvjeta je svagdje manje više problem. Uslijed nedostatka struje Knin je pribjegao tome tako, da će izložiti i radnje u buduću biti osvijetljene samo do 10 sati navečer. To je zasad jedino povoljno rješenje. (F. K.)

REGULIRA SE VODOSTAJ

Na jednoj od sjednica NO-a gradske općine donijeta je odluka, da se čim prije regulira vodostaj Krke, rječica i pritoka. Pojedine seoske komisije tu odluku već provode u djelo. Podizanje nasipa i uređenje korita je pri završetku. Projektanti iz Zagreba, koji su određeni da izvrše melioraciju zemljišta, započeli su radom. Ta će akcija uroditi plodom, jer će se dobiti više obradive zemlje, što će ekonomski pomoći ovaj kraj. (F. K.)

IZLET NA KORNATE

U toku su pripreme za izlet na Kornate koje turističko društvo iz Knina priređuje u zajednici sa Turističkim društvom Šibenika 30. i 31. o. mj. Za ovaj izlet u Kninu vlada velik interes, tako da se je javio priličan broj osoba. (F. K.)

POVRATAK GRUPE ČLANOVA DTO »PARTIZAN« IZ KNINA

Krajem prošlog tjedna povratila se grupa članova DTO »Partizan« sa Velebita, koja je provela 10 dana na ljetovanju u Štirovcu. Oni su bili smješteni u planinarskoj kući koju je izgradilo Planinarsko društvo Knin up pomoć Saveza planinarskih društava Hrvatske.

KINO DOM JNA PRIKAZUJE:

Premijera američkog filma — TAJNA INDIJANKE — (27. i 28. VII.)

Premijera američkog filma — RODAKA RACHELA — (30. i 31. VII.)

U Kninu izabrani odbornici ze novi kotar

23. o. mj. na sjednici NO-a kotara Knin izvršen je izbor odbornika za novi kotar Šibenik. Na odvojenim sjednicama za novo Kotarsko vijeće izabrano je 19 odbornika i to Petar Bukarića, Dako Đumić, Marko Krvavica, Petar Knežević, Dušan Popović, Stevo Vukadin, Luka Tanjga, Božo Radić, Vujo Muždalo, Branko Simobađ, Stevo Bjegović, Branko Radinović, Simo Bojanić, Ivica Duvančić, Marko Pokrovac, Mirko Gojčeta, Ljeposava Cvjetković, Bogdan Matijević i Đuro Korolija, dok je u Vijeću proizvođača izabrano 16 odbornika. U grupi industrije izabran je Mate Jukić, zastupnik u Vijeću proizvođača Sabora NRH-a, zatim Boris Odak, Tode Ilić, Branko Jelić, Vojislav Maccoko, Obrad Vukojević, Ivan Valdičić, Milan Romić, Marko Borčković i Ilija Majstorović, dok su u grupi poljoprivrede birani Mile Drpa, Obrad Romanić, Nikola Bilušić, Dalibor ing. Defilipis, Gojko Dobrijević i Nikola Jasnčić. (A. M.)

KOTARSKI ODBOR SSRN ŠIBENIK

čestita

DAN USTANKA U HRVATSKOJ

27. srpnja

KOTARSKI KOMITET SK ŠIBENIK

čestita

DAN USTANKA U HRVATSKOJ

27. srpnja

ZANIMAT ĆE VAS

virane kosti isto tako dobro zacijeljuju, kao i kosti uzete od samog pacijenta. Kod engleskih kirurga zabilježeno je 85% ovako uspješno izvršenih operacija. Pred kratko vrijeme liječnici su iz St. Luisa publicirali, da su im od 54 slučajeva izvršenih transplantacija u raznim vidovima, 46 uspješno završene.

U stvarnosti kosti iz »banke« ne rastu u tijelu pacijenta u koje je preneseno. Tijelo svakog čovjeka ima toliko specifičnih zahtjeva da ne podnosi tkiva drugog čovjeka (iznimka su bližanci). Kost iz »banke« je samo jedan umetak na koji raste nova kost, tako da s vremenom bivaju odstranjene sve čelije nove

stojeći sašiti preostale krajeve, a na mjestima koja nisu svojim funkcijama bila toliko značajna, vezivale bi se arterije na svojim vrhovima u nadi, da će se stabilizirati cirkulacija krvi na tim šavovima. Ako to toga ne bi došlo, uslijedila bi degeneracija tkiva, i često je bilo potrebno izvršiti amputaciju ili koji drugi kirurški zahvat.

U sličnim slučajevima transplantacija arterije može da spasi život čovjeka.

Arterije potječu samo od jednog izvora — od mrtvaca. Arterije moraju biti prenijete poslije 6 sati nego što je nastupila smrt. Umrli od kojega se uzima arteriju, ne može biti stariji od 45 godina i ne smije biti bolestan

držane tako u rezervi čak kroz godinu dana, dale su dobre rezultate, i to u gotovo 90% slučajeva, kada su bile presađene na životinjama. Može se vjerovati, da će dati isto tako dobre rezultate kada se presade na čovjeka.

Isto kao i kost, presađena arterija ne raste. Ona je samo jedan umetak, oko kojega tijelo stvara jedan fibrozni kalus, tako da ona služi isto tako dobro kao i originalna arterija. »Banke« za kožu nalaze se još u stadiju razvoja i eksperimentiranja. Potreba do izmjene kože dolazi u slučaju jakih povreda kože uslijed opekline, i rijetko se može u tim slučajevima uzeti dovoljno kože sa samog pacijenta.

Eksperimenti su pokazali da koža može biti konzervirana na više sedmica u jednoj hranljivoj tekućini i temperaturi malo poviše nule. Medicinski centar američke ratne mornarice u Bethesda u državi Maryland, otkrio je, da tako sačuvana koža može odlično da služi kao zavoj, dok se ne postavi koža sa samog pacijenta. Pokušalo se i kožu konzervirati putem smrzavanja, kako bi mogla biti upotrebljena duže vrijeme. Jedno novo otkriće u pogledu konzerviranja hrskavice-upotrebljavanje od kirurga naročito za plastiku nosa, uha i čela-potječe iz Engleske, gdje je Harold D. Gilles primijetio da hrskavica mladog teleta daje isto tako zadovoljavajuće rezultate kao ona od čovjeka. Kroz 4 godine Gilles je izvršio 144 operacije služeći se isključivo telećom hrskavicom. Tim otkrićem laboratorij Armour (Chicago) stavio je u prodaju pred kratko vrijeme teleću hrskavicu. Kirurg odreže koliko mu je potrebno, a ostatak ostavi da se dalje konzervira.

Ovom službom počima nova epoha moderne medicine.

»Rezervni dijelovi« čovjeka

U prošlosti, slične operacije vršile su se na taj način, što bi kirurzi prenijeli kost uzetu sa tijela istog pacijenta. Na taj način su bile potrebne dvije operacije. Često je prva operacija bila bolnija i stvarala je veći invaliditet od druge. Danas »banke« kostiju rješavaju sve te probleme.

Kosti potječu od mnogih izvora: kosti odstranjene za vrijeme raznih intervencija, amputirane kosti, kosti od mrtvaca i t. d. Liječnici poduzimlju sve mjere da bi se uvjerali, da davalac kostiju nije bolestan. Kost se očisti, prepara i stavi u naročito skladište. Te kosti prodane bolnicama čitavog svijeta, spasile su stotine ranjenika iz rata, koji su trebali ostati štalni invalidi. Osim toga, to predstavlja jedan metod koji daje mnogo nade za liječenje fraktura kod starijih ljudi. Rezultati pokazuju, da konzer-

kosti i tijelo apsorbira presađenu kost.

Medu novim »bankama« tkiva, jesu one od arterija koje daju izvanredne rezultate, obzirom na to, što omogućavaju vršenje operacija koje do sada nisu mogle biti vršene. Često neki tumor napadne jednu od arterija, ili se desi da uslijed oslabljenja stijenke arterija nastaju otekline t. zv. »vreće« koje imaju veličinu tenis lopte, i koje ostavljaju teške i sudbonosne posljedice na najvažnijim organima ljudskog tijela, te prouzrokuju teške bolove i stvaraju paralize. Desi se i to, da se u arteriji stvore kalusi, koji onemogućavaju cirkulaciju krvi, tako da se bolesnik stalno nalazi između života i smrti, a često nastupa smrt u srednjoj dobi života.

Dosad su kirurzi mogli samo isijeci dio bolesne arterije, na-

držane tako u rezervi čak kroz godinu dana, dale su dobre rezultate, i to u gotovo 90% slučajeva, kada su bile presađene na životinjama. Može se vjerovati, da će dati isto tako dobre rezultate kada se presade na čovjeka.

Čim je arterija uzeta, odmah se je stavlja u temperaturi koja je povećana za nekoliko stupnjeva iznad nule, u jednoj hranljivoj tekućini, koja se uglavnom uvijek sastoji od krvne plazme, mineralnih soli i antibiotika kojima se sprečavaju eventualne infekcije. Ako se te arterije ne upotrebe kroz 6 sedmica, onda ih se više ne upotrebljava.

Prema posljednjim laboratorijskim pronalascima, arterije mogu biti sledene i konzervirane na duge vrijeme. Arterije koje su

Šibenik kroz tjedan

Kinematografi

TESLA: premijera engleskog filma u bojama — JASSY — Dodatak: Filmske novosti br. 27. (do 27. VII.)

Premijera engleskog kriminalnog filma — GONJEN DO SMRTI — Dodatak: Filmske novosti br. 28. (28.—31. VII.)

Premijera engleskog filma — KARAVAN — Filmske novosti br. 28. (1.—7. VIII.)

SLOBODA: premijera talijanske filmske komedije — ONAJ IZ SNOVA — (do 27. VII.)

Američki film — KRVARNA OSVETA — (28.—31. VII.)

Američki film — KAPETAN HORATIO (1.—3. VIII.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 30. VII. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i jedinstva.

OD 30. VII. — 3. VIII. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNOG UREDA

Šibenik

RODENI

Ines, kći Budimira i Marije Čičin-Sain; Nenad, sin Tone Režjanović; Josip, sin Ivana i Anke Kjarobatić; Branko, sin Mate i Mihovilke Antulov-Fantulin; Jure, sin Petra i Marije Arambašić; Meri, kći Slavka i Ljubice Veldić; Branka, kći Jose i Jele Lugočić; Zelimir, sin Branka i Nedjeljke Orlović; Vlade, sin Ante i Marije Gačina; Lucija, kći Josipa i Ike Dražić; Blanka, kći Stanka i Marije Maričić; Nada, kći Milana i Stane Čala; Nada, kći Marka-Mile i Anke Bujana; Srđan, sin Đinka i Nevenke Pasić; Željko, sin Ante i Mirjane Burić; Ivan, sin Jakova i Ike Arambašić; Emilija, kći Stojana i Marije Dabić; Milenko, sin Tomislava i Marije Pulčić; Senka, kći Marka i Ružice Gušin; Borislav, sin Ante i Vinke Vlahov; Zdenka, kći Jose i Marije Juras.

VJENČANI

Merdžan Mladen, geometar — Božin Marija-Oliva, fotograf i Polak Čedo, tokar — Friganović Marija, laborant.

UMRLI

Dragutin Bogdan Nikin, star 19 god.; Čičmir Nikola pok. Ivana, star 50 god.; Huljev Jadranka Svetina, stara 6 god.; Čala Nada Milanova, stara 1 dan; Budić Matija rod. Prka, stara 48 god. i Stojić Duma rod. Bomber, stara 82 god.

Knin

RODENI

Slobodanka, kći Ilije i Anđe Dmićević; Anđelka, kći Marka i Marije Anić — Kaliger; Nena, kći Tode i Marije Sladić; Mara, kći Spire i Jovanke Čenić; Željko, sin Božidara i Stevanije Cenogorac; Rajko, sin Nikole i Milice Cerovac; Slavko, sin Petra i Anđe Jerković; Boško, sin Jandrije i Milice Milić; Gordana, kći Milana i Mirjane Sekulić; Mika, kći Nikole i Anđelije Torlaka; Božidar, sin Jože i Kobiljke Faganella; Branka, kći Gliške i Đuke Rašković i Dane, sin Nikole i Stane Krneta.

VJENČANI

Seat Petar, stolar — Likčić Jovanka, domaćica.

UMRLI

Radić Jovo Stevin, star 20 god. i Ilovar Marijan Romanov, star 3 god.

Drniš

RODENI

Jakov, sin Nedjeljke i Stane Minga; Miroslav, sin Ivana i Anke Pavletić; Mara, kći Jure i Jele Listaš; Neda, kći Mate i Anke Čular; Dragica, kći Spire i Smiljane Raić i Karmela, kći Milana i Tone Bačić.

VJENČANI

Gotić Miroslav, radnik — Mišković Kata, domaćica; Štrkalj Nikola, služb. — Bralić Ana, domaćica i Đaković Luka, zemljor.

gradske vijesti

Dvije saobraćajne nesreće

U neposrednoj blizini Konjevratna dogodila se saobraćajna nesreća u kojoj su povrijeđeni Jeso Zoričić, mesar, Mate Krnčević automehaničar i Vice Maričić, mesar, sva trojica iz Šibenika. Oni su se našli na kamionu »Mesoprometa«, koji je prevozio stoku za Šibenik. Do nesreće je došlo u času kad je volan prestao djelovati. Tom prilikom kamion se prevrnuo sa ceste u provaliju duboku od oko 25 metara. Pri padu uginulo je nekoliko komada stoke, dok je kamion u znatnoj mjeri oštećen. Obrazovana je komisija da utvrdi nastalu štetu. Sva trojica povrijeđenih upućeni su u šibensku bolnicu, gdje im je pružena pomoć. O ovom slučaju vlasti su povele izvide.

U drugoj saobraćajnoj nesreći, koja se desila na cesti Šibenik — Bilice, teže je nastradao 19-godišnji radnik Dragutin Bogdan Nikin, dok su dva lica stranog porijekla lakše ozlijeđena. Motorkotač, kojim je upravljao jedan Nijemac, naletio je na bicikl na kojem se vozio spomenuti radnik. U času sudara ovaj je bio bačen u stranu, zadobivši pritom prijelom lubanje i više ozljeda po tijelu. Svo troje dopremljeno je u bolnicu. Nesretni

radnik je dva dana kasnije, u času duševne depresije, skočio s prozora kirurškog odjela. Prilikom pada ostao je na mjestu mrtav.

SMRTO NASTRADA RADNIK

U Tvornici lakih metala »Boris Kidrič« dogodila se 22. o. mj. teška nesreća kojoj je nastradao 50-godišnji mehaničar Čičmir Nikola p. Ive. Nesretni radnik pao je sa jedne peći s visine od oko 3 metra. Prilikom pada on je zadobio prijelom sljepočne kosti, tako da je poslije nekoliko sati preminuo u bolnici.

JOS JEDNA NESREĆA

Jučer je na Splitskom putu teže stradala 25-godišnja Bukić Mirra, rod. Maroti. Na nju je, dok je prolazila spomenutom ulicom, pala oveća kamena ploča sa visine od oko 4 metra, nanijevši joj nekoliko ozljeda po glavi i nozi. Odmah je upućena u bolnicu, gdje joj je pružena pomoć. Na prilazu prema poštanskoj zgradi kretao je kamion i tom prilikom odgrnuo je kamen, koji je pao po nesretnoj ženi. Organi vlasti vode izvide.

Drniška kronika

KOMUNALNA DJELATNOST

Nedavno su završeni radovi na uređenju ulice Vjeka Širinića, Buđe Borjana, Trga Božidara Adžije i ulice XXVI. divizije, u ukupnoj dužini od 900 metara. Radove je izvodilo građevno poduzeće »Udarnik«.

Na teritoriju grada brigom narodne vlasti u postojećih 4 parka posađeno je oko 2.000 sadnica, koje su povjerene na čuvanje građanima.

Upravo je završen posao na izradi 200 komada stepenica, koje će uskoro biti postavljene od glavnog parka prema Poljani maršala Tita.

Uskoro će početi radovi na uređenju mosta na Potoku, koji će imati raspon od 20 metara. Istovremeno uredit će se cesta od spomenutog mosta do glavne raskrsnice.

Postojeća zgrada Kotarskog suda podići će se za još jedan kat. Projekt je već gotov, te bi radovi imali ubrzo započeti.

VISOKE CIJENE NA TRŽNICI

Još su uvijek prilično visoke cijene poljoprivrednim proizvodima na drniškoj tržnici. To je posljedica u prvom redu malenog dovoza količina pojedinih artikala. Tako se cijena rajčicama kretala od 80—100 dinara kilogram, zelenom grahu 40—60, krumpiru 35—50, salati 70—80, krastavci su se prodavali po 40, paprika 80, tikvice 35, zelje 40, kapula 40, jabuka 40—50, i kruške 80—100 dinara kilogram. Cijena je mlijeku 40 dinara litra, maslinovom ulju 380, a jajima 12 dinara komad. Teletina se prodavala po 200 u državnom, a 260 kod privatnog sektora, a janjetina 250 odnosno 260 dinara kilogram.

radnik — Vlačić Manda, domaćica.

UMRLI

Kosor Kata rod. Lučić, stara 57 god.; Ivas Anđelka Milina, stara 1 dan; Skočić Petar pok. Dure, star 68 god.; Kulušić Luca rod. Malenica, stara 85 god.; Skočić Smiljka Đurina, stara 2 god.; Pavletić Miroslav Ivanov, star 3 dana; Bačić Marija Stipina, stara 1 mj. i Lovrić Andra rod. Zoneli, stara 76 god.

PAJAČATI AUTOBUSNU VEZU SA ŽELJEZNIČKOM STANICOM

Otvorenjem autobusne veze grada sa željezničkom stanicom riješen je jedan gorući problem Drniša. Vezu održava mjesna pošta. Međutim, Drnišani još uvijek nisu zadovoljni s time. Pošta održava tu vezu svakog dana u času dolaska i odlaska brzih vlakova za Zagreb odnosno Split i Šibenik, dok na ostale putničke vlakove grad nema autobusne veze sa stanicom. I građani s pravom očekuju povoljno rješenje tog pitanja. Oni zahtijevaju da autobusna veza postoji i kod dolaska i odlaska putničkih vlakova.

IZ KANCELARIJE SUCA ZA PREKRŠAJE

Sudac za prekršaje pri NO-u kotara kaznio je zbog raznih prekršaja više lica. Tako su u prvih 6 mjeseci ove godine kažnjena 293 lica zbog nedozvoljene ispaše i sječe šume novčanom globom od 200 do 3.000 dinara. U istom razdoblju kažnjeno je novčanom globom od 500 do 2.000 dinara 25 osoba, koje su se bavile krijumčarenjem duhana, a 25 roditelja od 500 do 4.000 dinara zbog nepolaženja njihove djece u školu. Zbog izgređa i tučnjave na javnim mjestima, kažnjena su 73 lica novčanom globom od 500 do 2.000 dinara, a izvjestan broj njih kaznom zatvora od 5. dana. Joško Barišić dosad je već kažnjavan dva puta, jer se bavio nedozvoljenim krčmaranjem. Prvi put je kažnjen sa 15.000 a drugi put sa 10.000 dinara, dok je Josko Galić iz Mljetovaca osuđen da plati 10.000 dinara. Zbog istog prekršaja kažnjeno je više lica od 500 do 10.000 dinara. U zadnje vrijeme učestali su prekršaji saobraćajnih propisa, pa je tako Nikola Sladić, sofer Boksitnih rudnika kažnjen sa 3.000 dinara novčane globe. Izvršeno je također niz prekršaja pojavom nadriobrti. Ipak su ovdje najbrojniji opančari. Tako je u prvoj polovini ove godine osuđeno 11 lica da plate svotu od 500 do 5.000 dinara.

KINO »ZORA« PRIKAZUJE: Premijera engleskog filma - VESLI NORMAN — Dodatak: Filmske novosti. (27. i 28. VII.) Premijera francusko-talijanskog filma — GROF MONTE CRISTO I. — Dodatak: Filmske novosti. (30. i 31. VII.)

SPORT

Sa saveznog takmičenja »Partizana« u Nišu

Prvi ili dvadesetprvi?

Početak ovog mjeseca održano je u Nišu savezno takmičenje u narodnom višeboju. Na ovom takmičenju učestvovala je i kategorija II. razreda omladinaca — »Partizana« Šibenik.

Omladinci su se takmičili u strojnom nastupu, vježbama na tlu, vježbama na konju, preskoku kozlića, vježbama na karikama, penjanju po konopu, skoku u vis, bacanju loptice, trčanju na 100 i 800 m, a omladinke u strojnom nastupu, vježbama na tlu, vratilu i gredi, preskoku kozlića, bacanju loptice, trčanju na 60 m i trčanju prepreka na 150 m.

Naši takmičari omladinci nisu postigli dobar uspjeh. Od 36 ekipa zauzeli su 32. mjesto. Od pojedinaca treba istaknuti Sarca V. i Brajkovića. Ovaj posljednji je postavio omladinski rekord u bacanju loptice sa 65 m.

Organizacija ovog takmičenja bila je loša, a naročito je griješio sudački kolegij.

U našoj štampi objavljeni su rezultati i poredak ekipa na ovom takmičenju (»Sport« Beograd 7. VII., »Partizan« br. 13. od 10. VII. i t. d.). Tako je navedeno da je ženska omladinska ekipa zauzela 21. mjesto od 46 ekipa sa 426, 90 bodova. Međutim, pregledavajući takmičarske liste, koje su popunjavali prisutni suci u pojedinim disciplinama ustanovljeno je, da ženska omladinska ekipa Šibenik zauzima prvo mjesto sa 466, 10 bodova ispred ekipe Kikinde koja ima 464,10 bodova.

U navedenoj štampi u konkuru

U ZLARINU:

»MLADI« I »STARI« 1:0

U nedjelju je u Zlarinu održana nogometna utakmica između »Starih« i »Mladih«. Utakmica je završila pobjedom »Mladih«. Igra je bila lijepa. »Stari« su pokazali da još uvijek raspolažu dobrom kondicijom. Osim toga došlo je do izražaja njihovo umjeće. Igra li su za klasu bolje od »Mladih«.

Prosječan broj godina »Starih« bio je 35, a »Mladih« 20.

Pobjeda »KRKA« u četvercu bez kormilara

Na veslačkom troboju, koji je u subotu održan u Manhajmu između reprezentacija Austrije, Njemačke i Jugoslavije pobjedila je Njemačka sa 22,5 bodova, dok su drugo i treće mjesto podijelile Jugoslavija i Austrija 12,5 bodova. »Krkina« četverac bez kormilara plasirao se na treće, a dvojac bez kormilara na drugo mjesto. Uspjeh naših veslača je izostao, jer su veslali u posuđenim čamcima, a isto tako nisu imali prilike da upoznaju stazu. Tako je naš dvojac bez kormilara izgubio trku pred samim ciljem, jer nisu znali gdje se on točno nalazi.

Na taj način učinjena je nepravda »Partizanu« Šibenik, s obzirom da se to društvo zalagalo da osvoji onolik broj bodova i poslije 4-godišnjeg marljivog rada da se uvrsti u red najboljih društava u zemlji.

Radi toga i na osnovu takmičarskih lista i stvarnog broja bodova, »Partizan« Šibenik je uložio žalbu Izvršnom odboru »Partizana« Jugoslavije preko »Partizana« Hrvatske u kojoj zahtijeva da se osvojeni bodovi na tom prvenstvu uvažavaju, i da se proglasi pobjednikom ona ekipa koja je to zaista i zaslužila.

M.Z.

Velik uspjeh DOŠK-a

»DOŠK« — »RADNIK« (GOSPIC) 5:2 (2:0)

Drniš — (Tel.) — Na »Doškovo« igralištu u Drnišu odigrana je u nedjelju pred oko 500 gledalaca prijateljska nogometna utakmica između »Radnika« iz Gospića i domaće »DOŠK-a«. Pobjedio je »DOŠK« s rezultatom 5:2 (2:0). Zgoditke su postigli za domaće Vranković u 16., 70. i 77. minuti, Mijić u 30., a za goste Javor u 63. i Vjetrov u 84. minuti. Vrijeme lijepo i toplo. Sudio je Gradić sa manjim griješicama.

Poslije duže pauze Drnišani su imali prilike vidjeti jednu lijepu i fer igru. Njihov predstavnik je u potpunosti zadovoljio, jer su gotovo sve linije funkcionirale veoma dobro. Bilo je niz uzbuđljivih situacija pred vratima domaća i gostujuće momčadi. Ekipa »Radnika« iz Gospića, osobito u

prvom poluvremenu, imala je niz srećih prilika pred vratima »DOŠK-a«, ali su one ostale neiskorištene. Oba tima unijela su u igru dosta borbenosti, što osobito vrijedi za domaće, koji su u navalnom redu imali nekoliko dobrih realizatora. Tu se naročito istakao Vranković, koji je postigao 3 zgoditka.

Utakmica je protekla u laganoj premoći domaćih, koji su u više navrata opasnije ugrožavali protivnička vrata. Da je bilo i malo više sreće pobjeda je mogla biti i veća. Već u početku drugog poluvremena »DOŠK« je poveo sa 3:0. Nekoliko minuta kasnije gosti su smanjili na 3:1. Poslije ovog zgoditka »DOŠK« je zaigrao još poletnije i do 77. minute rezultat je glasio 5:1 u njihovu korist. Pri kraju utakmice »Radnik« je uspio postići još jedan zgoditak. Najbolji kod domaćih bili su Petričević, Vranković, Vukašin i Dereta, a kod gostiju su se istakli Vjetrov i srednji pomagač.

»Zadrugar« - trgovačko i uslužno poduzeće Zadružnog saveza Drniš

čestita

čitavom narodu kotara Drniš
27. srpnja Dan ustanka
u Hrvatskoj

Građevno poduzeće »DINARA« - Knin

Čitavom radnom narodu
Kninskog kotara

čestita

27. srpnja
DAN USTANKA U HRVATSKOJ

NARODNI ODBOR GRADSKJE OPĆINE ŠIBENIK

čestita

svim radnim ljudima
naše zemlje

27. srpnja

Dan ustanka naroda Hrvatske

Svim građanima Šibenika

čestita

27. srpnja

Dan ustanka naroda Hrvatske

Radni kolektiv
Električnog poduzeća Šibenik

Radni kolektiv građevnog poduzeća

„RAD“ - Šibenik

čestita radnom narodu grada i kotara

Praznik naroda Hrvatske

27. srpnja - Dan ustanka

Radni kolektiv
»Gradski magazin«
Š i b e n i k

Dan ustanka naroda Hrvatske

27. SRPNJA

čestita

svim svojim potrošačima

Svim potrošačima kotara
Šibenik povodom Dana
ustanka naroda Hrvatske

upućuje srdačne čestitke

Radni kolektiv
»PREHRANA«
Š I B E N I K

Poduzeće za izvoz drveta Šipad - Sarajevo
STOVARISŤE GRADE - ŠIBENIK

čestita
radnom narodu kotara Šibenik
Dan ustanka naroda Hrvatske
27. srpnja

„**Jadranka**“ - tvornica tekstila
i uŝarije - Šibenik

Povodom 27. srpnja
Dana ustanka u Hrvatskoj

upućuje srdačne čestitke čitavom radnom narodu
kotara Šibenik ŝeleći im daljnje uspjehe u socijalističkoj
izgradnji zemlje.

TRGOVAČKA RADNJA „ŢELJEZAR“
K n i n

*Svim svojim muŝterijama i radnom
narodu Kninskog kotara*

čestita

27. srpnja - Dan ustanka u Hrvatskoj

„**OTPAID**“

PODUZEĆE ZA PROMET OTPA-
CIMA - KNIN

čestita

čitavom radnom narodu Kninskog kotara

Dan ustanka u Hrvatskoj
27. srpnja

„**Koteks**“ - poduzeće za promet sirovom
koŝom Split
Nakupna stanica Knin

Svim svojim poslovnim prijateljima i narodu Kninskog
kotara čestita **27. srpnja Dan ustanka**
naroda Hrvatske

»**JADRAN**« *Trgovačka radnja tekstilom
i pokućstvom - Knin*

čestita

*svim svojim muŝterijama i radnom
narodu Knina*

27. SRPNJA
Dan ustanka u Hrvatskoj

RADNI KOLEKTIV
Tvornice elektroda i ferolegura
ŠIBENIK

Upućuje radnim ljudima
socijalističke Jugoslavije
drugarske čestitke
povodom

DANA USTANKA NARODA HRVATSKE
27. SRPNJA

„**MESOPROMET**“ - ŠIBENIK

Čitavom radnom narodu kotara Šibenik
čestita

Dan ustanka naroda Hrvatske
27. srpnja

KINOPODUZEĆE - ŠIBENIK

Svim svojim posjetiocima
čestita

27. srpnja
Praznik naroda Hrvatske

„**Les**“ - Ljubljana

Trgovačka radnja Šibenik
čestita
radnom narodu Šibenika
27. srpnja Dan ustanka
u Hrvatskoj

„**TRANSJUG**“ - ŠIBENIK
Međunarodno otpremništvo

Svojim muŝterijama i poslovnim
suradnicima
čestita

27. srpnja - Dan ustanka naroda Hrvatske

Radni kolektiv Ribarskog kombinata

„KORNAT“ - Šibenik

čestita

radnim ljudima naše Republike

DAN USTANKA NARODA HRVATSKE

Radni kolektiv trgovačkog poduzeća

„Kornat“ - Šibenik

čestita

Svim svojim mušterijama te ostalom radnom narodu kotara Šibenik

27. srpnja praznik naroda u Hrvatskoj„**Napredak**“ prodavaonica
pokućstva - Šibenik
NOVI SADUl. Nar. heroja Vl. Perana 17
Telefon 3-95

čestita

radnom narodu grada i kotara Šibenik

27. srpnja**Dan ustanka naroda Hrvatske****POLJOPRIVREDNA ZADRUGA
Kistanje**

čestita

svim zadrugarima i radnom narodu Kninskog kotara

**Veliki praznik naroda Hrvatske
27. SRPNJA**Svim svojim mušterijama
čestita**27. SRPNJA****Praznik naroda Hrvatske**Obrtno poduzeće
„Done Rončević“ Šibenik

Svim svojim potrošačima

čestita

27. srpnja - Dan ustanka naroda Hrvatske

Gradski vodovod - Šibenik

Svim svojim mušterijama
i radnom narodu Šibenika

čestita

Dan ustanka naroda HrvatskeRadni kolektiv
„VINOPLOD“ - ŠIBENIK

Radnom narodu kotara Šibenik

čestita

14-godišnjicu Ustanka u Hrvatskoj

Transportno poduzeće

„Jadran“ - Šibenik

Svojim potrošačima
i radnim ljudima kotara Šibenik

čestita

27. srpnja

„VOĆE“ - Šibenik

PILANA I TVORNIČA SANDUKA - ŠIBENIK

čestita

radnom narodu grada i kotara

27. SRPNJA**Dan ustanka naroda Hrvatske**Trgovina prehrambenim artiklima
„NAPRIJED“ - KNIN

čestita

svojim mušterijama i radnom narodu Kninskog kotara

27. srpnja - Dan ustanka u Hrvatskoj

Poduzeće drvne industrije „GRMEČ“ - Drvar

STOVARIŠTE KNIN

čestita

radnim ljudima Kninskog kotara

DAN USTANKA U HRVATSKOJ — 27. srpnja

Narodni odbor općine Knin

čestita

radnom narodu svoga područja

27. srpnja**Dan ustanka u Hrvatskoj**»**PREHRANA**« TRGOVAČKA PREHRAMBENA
RADNJA - KNIN

čestita

radnom narodu Kninskog kotara

Dan ustanka u Hrvatskoj**27. SRPNJA**

„MESOPROMET“
Knin

*Svojim potrošačima te ostalim
radnim ljudima Kninskog
kotara*

čestita

27. srpnja
DAN USTANKA NARODA HRVATSKE

Dan ustanka u Hrvatskoj
27. srpnja

čestita

radnom nurodu grada i kotara Šibenik

Radni kolektiv
građ. poduzeća „Izgradnja“
Šibenik

Luka i skladišta - Šibenik

Svim radnim ljudima naše zemlje

čestita

**27. srpnja Dan ustanka
naroda Hrvatske**

Kotarsko sindikalno vijeće - Šibenik

Povodom 27. srpnja

Dana ustanka u Hrvatskoj upućuje srdačne
čestitke radnom narodu Šibenika, Drniša i Knina

NARODNI ODBOR KOTARA ŠIBENIK

čestita

svim radnim ljudima
naše zemlje

27. srpnja
Dan ustanka naroda Hrvatske